

Die Welt -2017- Özelinde Suriyeli Mülteciler Meselesi ve Almanya

The Issue of Syrian Refugees and Germany in Specific Die Welt -2017-

Erdem KARACA^a

ÖZ	ABSTRACT
Yolsuzluk iddialarının etkisiyle 2010 yılı sonunda Tunus'ta alevlenen "Arap Baharı" süreci, kısa süre içerisinde Arap ülkelerinde/coğrafyasında geniş çaplı halk ayaklanmalarına dönüşmüştür. Bu bağlamda 2011 yılı başında Suriye'de başlayan toplumsal hareketler esnasında, muhalif unsurların Beşşar Esed yönetimi ile çatışmaya başlaması çok geçmeden toplu katliamlara ve iç savaşa dönüşmüştür. Sayıları milyonlara varan Suriyeli insanlar mülteci durumuna düşmüşlerdir. Bu durumdan öncelikle komşu ülkeler, çok geçmeden de Avrupalı devletler etkilenmeye başlamıştır. Ortaya çıkan bu dramatik durum mültecilerin ulaştığı ya da ulaşmaya çalıştığı ülkelerde idarî, siyasi, hukukî, sosyal, iktisadî, malî vb. sıkıntılara yol açmıştır. Söz konusu ülkelerden biri de Almanya'ydı. Angela Merkel'in başında bulunduğu Koalisyon Hükümeti, karşı karşıya kalınan sorunların üstesinden gelebilmek için içeride ve dışarıda birçok girişimlerde bulunmuştur. Ancak yine de, mültecilerin uyum ve mesleki eğitim, aile birleşimi, yeniden yerleşim, adli davalar ve oturma izinleri konularında yetersiz kalınması, hükümet ve yerel yönetimler için farklı sorunlara neden olmuştur. Bu noktada, bilhassa içeride yaşanan gelişmeler multimedyal haber merkezi "Die Welt" üzerinden tespit edilmeye çalışılmıştır. Die Welt'in Suriyeli mültecilerle ilgili gündeme taşıdığı haber ve değerlendirmeler, Almanya'nın bu konu ile ilgili yürüttüğü çalışmalar hakkında kayda değer bilgiler içermektedir. 2017 yılı sonundaki haberler ise, mülteci meselesi konusunda yoğun bir içeriğe sahip olması sebebiyle ön plana çıkmaktadır.	The "Arab Spring" process, which flared up in Tunisia at the end of 2010 with the influence of corruption allegations, soon turned into widespread popular uprisings in Arab countries/geography. In this context, during the social movements that started in Syria at the beginning of 2011, the opposition elements started to clash with the Bashar Assad administration, which soon turned into mass murders and civil war. Up to millions of Syrians have become refugees. First of all, neighboring countries, and soon after, European states began to be affected by this situation. This dramatic situation has caused administrative, political, legal, social, economic, financial, etc. issues in the countries, reached or tried to reach by refugees. One of these countries was Germany. The Coalition Government, headed by Angela Merkel, has made many attempts inside and outside to overcome the challenges faced. Nevertheless, issues like the insufficiency of the refugees concerning the integration and occupational education, family unification, resettlement, judicial cases, and residential permits caused different problems for the government and local authorities. At this point, especially the developments inside were tried to be determined through the multimedia news center "Die Welt". The news and assessments about the Syrian refugees, which Die Welt brought up to the agenda, include considerable information about the activities implemented by Germany. The news at the end of 2017, on the other hand, stands out as it has an intense content on the refugee issue.
Anahtar Kelimeler Suriyeli Mülteciler, Almanya, Göç, Mültecilik, Avrupa Birliği.	Keywords Syrian Refugees, Germany, Migration, Refugees, European Union.

^a Doç. Dr., Bitlis Eren Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Tarih Bölümü. Email: erdm.karaca@hotmail.com
(Sorumlu Yazar/Corresponding author)

1. Giriş

“Alman basınının devlet ile arasındaki ‘enstrümantalize’ olmuş ilişkisi 60’lardan günümüze benzer karakter arz ederek gelmiştir.” Alman Devleti bu ilişkiyi birçok sürecin merkezine oturtmak suretiyle; “merkez basını” kullanmaktan geri durmamıştır. Bu durum, güçlü ve etkili bir multimedyal dev olmayı başaran “Die Welt” için de geçerlidir (Kutay, 2016). Buna bağlı olarak da “Die Welt” tarafından gündeme taşınan olay ve gelişmelerin -mülteciler meselesi de dâhil olmak üzere- önemi daha da artmaktadır. Bu araştırmada “Die Welt” tarafından verilen bilgilerin bir bütünlük içerisinde takip edilebilmesi maksadıyla Suriyeli mültecilere dair yazılmış diğer çalışmalara asgari düzeyde yer verilmeye çalışılmıştır.

En yaygın haliyle; yaşadıkları veya buldukları yerleri, çeşitli sebeplerden (kıtlık, deprem ve irkî, dinî, içtimaî, siyasî baskı vb.) dolayı terk etmek zorunda kalan birey ya da toplulukların durumu “mülteci” kavramı ile ifade edilmiştir. Zaman içerisinde mültecilik hali; bireyleri ve kitleleri kendi toplumlarından ve yaşadıkları yerlerden ayrılmaya zorlayan sosyal ve politik olayların/gelişmelerin çaresiz bıraktığı kimseler olarak tanımlanmıştır. Bu nedenle kavramın kapsamı içerisinde başlangıçta güvenlik ve koruma hususları bulunsa da, ilerleyen zamanlarda sosyal yardım hususu da yer almıştır (Şaşkın, 2017: 5-6).

İlk olarak Birinci Dünya Savaşı’ndan sonra milletlerarası bir mevzu olmaya başlayan mülteciler meselesi, İkinci Dünya Savaşı’yla birlikte daha büyük bir önem kazanmıştır. Savaş ve savaş sonrası dönemde Avrupa’da meydana gelen rejim değişiklikleri dolayısıyla yurdundan ayrılan ve devlet himayesi kaybeden milyonlarca kişinin barındırılması ve durumlarına bir çare bulunması büyük ölçekli bir milletlerarası mesele halini almıştır. 1950’lerde BM Genel Kurulu’nun daveti üzerine Cenevre’de bir konferans toplanmış, burada uluslararası mülteci hukukunun temel taşı oluşturulan “Mültecilerin Hukukî Durumuna Dair Sözleşme” imzalanmıştır (28.07.1951). Türkiye’nin de taraf olduğu Cenevre Sözleşmesi’nde mülteci kavramı, “Mülteci tâbirinin tanımı” başlığı altında düzenlenen 1. maddede şu şekilde tanımlanmıştır (Cenevre’de 1951 tarihinde imzalanmış olan Mültecilerin Hukukî Durumuna Dair Sözleşmenin tasdiki hakkında kanun tasarısı ve Dışişleri Komisyonu raporu, 1961: 1, 6):

“[...] 12 Mayıs 1926, 30 Haziran 1928 anlaşmaları veya 28 Ekim 1933, 10 Şubat 1938 sözleşmeleri ve 14 Eylül 1939 Protokolü yahut Milletlerarası Mülteci Teşkilâtı Anayasasına göre mülteci sayılan şahıs [...] 1 Ocak 1951’den evvel cereyan eden hâdiseler neticesinde ve ırkı, dini, tâbiyeti, muayyen bir içtimaî gruba mensubiyeti veya siyasî kanaatleri yüzünden takibata uğrayacağından haklı olarak korktuğu için vatandaşı olduğu memleket dışında bulunan, işbu memleketin himayesinden istifade edemeyen veya mezkûr korkuya binaen istifade etmek istemeyen, yahut tâbiyeti yoksa ve bahis konusu hâdiseler neticesinde evvelce mütaden ikamet ettiği memleket dışında bulunuyorsa, oraya dönemeyen veya mezkûr korkuya binaen dönmek istemeyen şahıs [...]”

Mültecilerin statüsüne dair kabul edilen 1951 Sözleşmesi’ne göre göç edenler üç farklı gruba ayrılmıştır. Bunlar; 1. Sığınma İsteyenler (asylum seeker), 2. Sığınmacı (refugee), 3. Ekonomik Göçmen (economic migrant) şeklinde kayıtlara geçmiştir (Acar, 2019: 45).

Sözleşmedeki kritik durum, uluslararası korumanın sadece vatandaşlık bağının bulunduğu ülkeden ayrılanlar için geçerli olmasıydı. Oysa yerel çatışmalar sebebiyle evinden kaçmak/ayrılmak zorunda kalan insanların her ne olursa olsun menşe ülkelerinden ayrılabilmelerinin mümkün olmadığı durumlar da vardı (Sütüoğlu, 2019: 47). Söz konusu yetersiz noktaları gidermek üzere, 1951 Cenevre Sözleşmesi’ne “Ek Protokol” oluşturulmuş ve 1967’de yürürlüğe konulmuştur. 14 Aralık 1967’de kabul ve ilân edilen “BM Ülkesel Sığınma

Bildirisi”nde, “İnsan Hakları Evrensel Bildirisi”nin 14. maddesinde yer alan sığınma hakkına atıfta bulunularak, Sözleşme ve Protokol’e taraf devletler açısından birtakım ilkeler ortaya konmuştur:

- Sığınma isteme ve bulma hakkı, barışa karşı bir suç, bir savaş suçu ya da insanlığa karşı bir suç gibi uluslararası metinlerde tanımlanan suçları işlediğine ilişkin ciddi belirtileri olan kimseler tarafından ileri sürülemez.
- Sığınma hakkı tanımanın koşulları, sığınma hakkı tanıyan devletler tarafından saptanacaktır vb.

Avrupa’ya bakıldığında, 1993 Maastricht Antlaşması ile göç politikalarının Avrupa Birliği(AB)’nin gündemine getirilmesi oldukça önemlidir. 1980’li yıllar boyunca, Avrupa ülkeleri arasında göç kontrolünün yanı sıra göçmen mevzuatının koordineli bir şekilde yürütülmesi, hızlı göç, aşırı mülteci ve kaçak göç akımıyla karşı karşıya kalınması yeni adımların atılmasını zorunlu hâle getirmiştir. Oysa 1993 Maastricht Antlaşması’na kadar geçen sürede göçle ilgili konular ya ulusal düzeyde kalmış ya da devletler arası iş birliği şeklinde yürütülmüştür. Tarihler 15 Haziran 1990’ı gösterdiğinde, sığınma talebinde bulunan kişilerin durumlarına ilişkin olarak Belçika, Danimarka, Fransa, Almanya, Yunanistan, İrlanda, İtalya, Lüksemburg, Hollanda, Portekiz, İspanya ve Birleşik Krallık tarafından “Dublin Sözleşmesi” imzalanmıştır. Bunun dışında AB’nin “bir özgürlük, güvenlik ve adalet” alanı olduğu belirtilen ve 1 Mayıs 1999’da yürürlüğe giren Amsterdam Antlaşması’na; hareket, göç ve iltica konularını kapsayan bir bölüm de eklenmiştir. Ayrıca Tampere’de (Finlandiya) 15-16 Ekim 1999’da bir araya gelen AB devlet başkanları, 1951 Cenevre Sözleşmesi’ni kapsamlı bir biçimde uygulayabilmek için “Ortak Avrupa Sığınma Sistemi” adı altında bir yapı kurmayı hedef olarak belirlemişlerdir (Şaşkın, 2017: 42-44, 48, 51-54, 71).

“Avrupa Birliği Temel Haklar Şartı”nın 2010’da kabulü ile birlikte sığınma hakkı, temel hak ve hürriyetler arasında yer almıştır. Adı geçen belgenin 19. maddesine binaen “toplu halde sınır dışı” uygulaması yasaklanmıştır. Bununla birlikte “kişilerin ölüm cezası, işkence veya herhangi bir kötü muamele ile karşılaşacağı ülkeye geri gönderilemeyeceği, sınır dışı veya iade edilemeyeceği” ilân edilmiştir (Balci, 2018: 43).

2000’li yıllara girildiği bir dönemde, AB’nin göç ve mülteci meselesini en yoğun şekilde tecrübe etmesine neden olan “Arap Baharı” hadisesi patlak vermiştir. “Wikileaks Belgeleri” ile ifşa edilen yolsuzluk iddialarının etkisiyle Tunus’ta Mohammad Bouazizi’nin işsizlik yüzünden 18 Aralık 2010’da kendini yakmasıyla alev alan süreç, Kuzey Afrika ve Ortadoğu ülkelerinde (Mısır, Libya, Suriye, Cezayir, Fas, Suudi Arabistan, Ürdün) geniş halk ayaklanmalarına dönüşmüştür. Arap Baharı ortaya çıktığında ilk başlarda bekle-gör politikası takip eden Avrupa ve ABD, NATO’nun 2011 Mart’ında Libya’ya düzenlediği hava operasyonlarıyla birlikte çeşitli konularda etkisini hissettirmeye başlamıştır. Suriye özelinde Esed rejimi, ekonomik ve diplomatik alanlarda, giderek artan yaptırımlarla zayıflatılmak istenmiştir. 22 Mart 2012 tarihli bildiri ile Esed rejimi kınanmış ve Ağustos 2012’de bu ülkedeki elçiliklerin kapatılmasına karar verilmiştir. 2014 yılı ortalarına gelindiğinde bölgede İran’ın etkisi artmış, terör örgütü PKK’nın Suriye kolu PYD ise bağımsızlığını ilân etmiştir. Irak Şam İslâm Devleti (İŞİD/DEAŞ terör örgütü), kendine ait sınırlar belirlemeye ve bölgede hâkimiyet alanını genişletme çabası içerisine girmiştir (Göçer ve Çınar, 2014: 51, 54, 58).

Mart 2011'de Suriye'de başlayan toplumsal hareketler esnasında muhalif gruplar, Beşşar Esed'in ve Baas Partisi'nin yönetimi bırakmasını talep etmişlerdir. Esed rejimi ise söz konusu talebe sert bir şekilde tepki vermiş; ordu ayaklanmanın bastırılması için görevlendirilmiş ve toplu katliamlar yapmıştır. Yaşanan iç savaşta 115 bini sivil olmak üzere ölenlerin sayısı 250 bini aşmıştır. Ülkede yerinden edilen insanların sayısı 7,6 milyonu geçmiştir. Komşu ülkelere 4,5 milyona yakın insan göç etmek zorunda kalmıştır. O günlerde Türkiye'de kayıt altındaki Suriyeli mültecilerin sayısı 2,2 milyon civarındaydı. Mülteci krizinde en büyük külfeti ve güçlüğü çeken ülkelere birisi olan Türkiye, söz konusu uluslararası insanlık sorununun çözümüne hiç şüphesiz yok ki büyük katkı sağlamıştır (Demir ve Soyupek, 2015: 5).

2. Mülteciler Hususunda Almanya'nın Genel Görünümü

Almanya'da, Suriyeli mültecilerin bu ülkeye kabul edilmesi mevzusu 2012 yılında gündeme gelmeye başlamıştır. Bu noktada öne çıkan ilk söylem ve faaliyetler; Suriyeli mülteciler için vize uygulamasının kolaylaştırılması ve mülteciler arasında bulunan çocuklu kadınların ülkeye kabul edilmesine dair planların geliştirilmesi şeklinde olmuştur. Alman Hükümeti'nin bilhassa 2015'e kadar kapılarını mültecilere açması şu üç husus üzerinden açıklanmıştır:

- 1-Her ne kadar AfD (Alternative für Deutschland/Almanya İçin Alternatif) gibi göçmen karşıtı partiler ülkeye gelen Suriyeli göçmenlerden dolayı oylarını artırsalar da, Alman kamuoyunun savaş ve sivil çatışmalar sebebiyle kaçmak zorunda kalanlara kapıların açılması yönünde hükümete destek vermesi.
- 2-Şansölye Angela Merkel'in, mültecilere/göçmenlere kapıların açılmasına önem veren bir politikanın yürütülmesinde kararlı olması.
- 3-Hızla yaşlanan nüfus ve iş gücü eksikliğine bir çare olabilecek mültecilerin/göçmenlerin kabulünün Almanya'nın yararına olması (Aras ve Sağıroğlu, 2018: 106, 108).

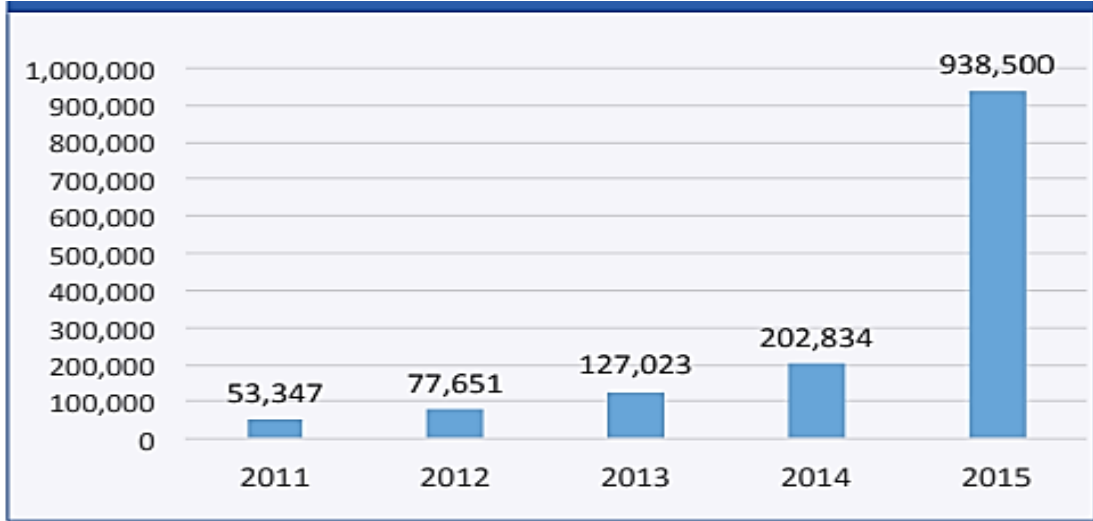
Almanya'nın, mülteciler/göçmenler için izlediği "açık kapı" politikasının temelinde mağdur durumda olanlara yardım etmek ve onların mevcut durumlarına bir çözüm yolu bulma mantığı/gerekçesi bulursa da (Yağmurlu, 2019: 53), ileriki zamanlarda karşılaşacağı iş gücü ve nüfus sorununun hayati etkisini görmezden gelmek mümkün değildir.

2015'te Federal İstatistik Dairesi Başkanlığı'nın, Almanya nüfusunun 2060 yılına kadarki gelişimiyle ilgili yayımladığı rapor bunu doğrular nitelikte olmuştur: "2013'te 80,8 milyon olan Almanya nüfusu, göç ölçülerine göre tahminen 5 ile 7 yıl boyunca artacak; ancak devam eden süreçte azalacaktır". Buna göre Almanya'nın 2013'te sahip olduğu ortalama 49 milyonluk 20-64 yaş aralığındaki nüfusunun 2020 itibarıyla düşmeye başlayacağı, 2060'a gelindiğinde ise 38 milyona kadar düşeceği öngörülmüştür. Bu durum nüfusu genişlemeyen Almanya'nın, aynı zamanda göç almaması halinde yaşlanması sonucunu doğuracaktı. Almanya sadece nüfus değil iş gücünü de kaybedecekti (Yağmurlu, 2019: 53). Durum her ne olursa olsun Merkel Hükümeti'nin ihtiyatlı ve kontrollü bir yol izleyeceği şüphesizdi.

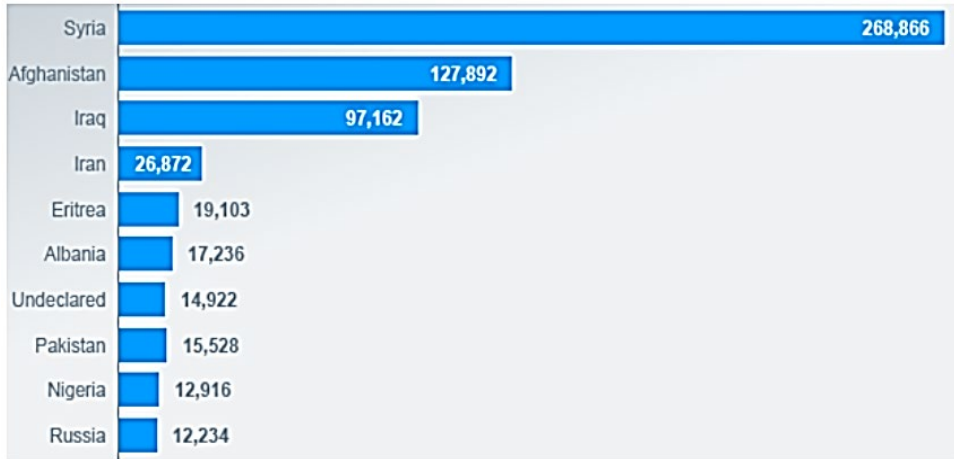
Önceliği daha fazla mülteci kabul etmek olmayan Almanya, daha etkili sınır kontrolleriyle mültecileri/göçmenleri güvenli üçüncü ülkelerde tutmaya çalışmıştır. Merkel, Avrupa Parlamentosu'nun Strasbourg'da düzenlenen genel kurulunda, "Sığınmacı krizinin çözümünde Türkiye kilit ülkedir" açıklamasında bulunarak, mülteci krizi konusunda Türkiye ile yapılacak bir iş birliğinin gereğine dikkatleri çekmiştir. Mülteciler/göçmenler için kendi dışında bir ev sahibi arayışı içerisinde olduğu görülen AB, yasa dışı yollarla Avrupa'ya geçen mültecilerin Türkiye'ye geri gönderilmesini istemiştir. AB ve Türkiye arasında 16 Aralık 2013'te imzalanan "Geri Kabul

Anlaşması” bu çıkışın/beklentinin en temel gerekçesi olmuştur. Söz konusu anlaşmada; Türkiye üzerinden Avrupa’ya geçen yasa dışı göçmenlerin Türkiye’ye geri gönderilmesi hususu bulunmaktaydı. Merkel, İstanbul ziyaretinde (18.10.2015), Cumhurbaşkanı R. Tayyip Erdoğan’dan ilgili anlaşmanın yürürlüğe girme tarihinin öne çekilmesini istemiştir. Bu görüşmede mülteciler sorununun önemine değinen Erdoğan, terörle ortak mücadele edilmesi gerektiğinin de altını çizmiştir (Karakaş, 2016: 2-6).

“Mülteciler için açık kapı” politikası ve “Wir schaffen das” (Biz yaparız) söylemi ile sembolleşen ve bu tavrıyla Nobel’e dahi aday gösterilen Merkel, 2016 yılbaşı mesajında bir kez daha “Biz yapabiliriz, çünkü Almanya güçlü bir ülke” demiş ve birçok kesimden destek görmüştür. Avrupa’da Almanya’nın liderlik pozisyonunu güçlendiren bir figür olarak kabul edilen Merkel, 2002’de Almanya’nın en köklü siyasal yapılarından biri olan Hristiyan Demokrat Birliği’nin (Christlich Demokratische Union Deutschlands -CDU-) genel başkanlığına seçilmiştir. 2005 Ekim’inde gerçekleşen Federal Seçimlerde oyların %35’ini almayı başarmıştır. Hristiyan Sosyal Birlik (Christlich Soziale Union in Bayern -CSU-) ve Sosyal Demokrat Parti (Sozialdemokratische Partei Deutschlands -SPD-) ile kurulan koalisyonun ilk kadın başbakan (Şansölye) olarak liderlik etmiştir. Ancak CDU’nun Bavyera eyaletinde faaliyet gösteren kardeş partisi CSU, mülteci krizden daha çok bahsedilmeye başlandığı 2015’te daha katı bir tutum takınmış, Merkel’in açık kapı politikasına eleştirilerde bulunmuştur (Beşer, 2016: 1-2).

Şekil 1: Almanya’da Kaydedilen Mülteci Sayısı (2011-2014 rakamları Almanya’ya resmen iltica talebinde bulunan mültecileri kapsamaktadır. 2015 rakamları ise Almanya’ya 2015’te ulaşan sığınmacıların toplam rakamını vermektedir) (Bayraklı ve Keskin, 2015: 20)

Şekil 2: 2016 Yılında Almanya'da İltica Başvurusu Yapan İlk 10 Ülke Mültecileri (Aras ve Sağıroğlu, 2018: 110)

AB çapında, 2015 Eylül'üne kadar iltica başvurularının %43'ü Almanya'da yapılmıştır. Yılın ilk aylarında iltica başvurularını normal prosedürde götürmeye çalışan Alman Hükümeti, mülteci sayılarının hızla artması nedeniyle bu konumunu sürdürmemiştir. Öyle ki, Başbakan Merkel, mülteciler konusunun artık olağanüstü vaziyet haline geldiğine işaret etmiştir. Ağustos ayı sonuna kadar Almanya'ya iltica başvurusunda bulunan kişi sayısı, bir önceki yılın toplamını dört kat aşarak 800 bine ulaşmıştır. Nihayetinde, beklenmeyen yüksek artış Almanya'da "doğal afet statüsü"ne geçilmesine yol açmıştır (Sey, 2015)

09 Ekim 2017'de Başbakan Merkel ve Horst Seehofer (CSU Başkanı) Berlin'deki ortak basın toplantısında önemli açıklamalarda bulunarak (archiv.cdu.de, 2017)¹;

127

"Konumuz hükümet programından ve CDU ile CSU'nun ortak kararlarından kaynaklanmaktadır. Her türlü sığınma başvurusunu işleme koyma konusunda Temel Kanunda ve Cenevre Mülteci Sözleşmesi'nde iltica hakkı ve AB hukukundan kaynaklanan yükümlülüklerimizi taahhüt ediyoruz. 2015'teki gibi bir durumun tekrarlanmaması için uzun vadede Almanya ve Avrupa'ya kaçan insan sayısını azaltmak için kaçış nedenleriyle mücadele ederek ve insan kaçakçılarına karşı kararlı adımlar atarak çalışmalarımızı sürdürüyoruz. [...] İnsanî nedenlerle (mülteciler ve sığınmacılar, ikincil korumaya sahip kişiler, aile birleşimi, yer değiştirme ve yeniden yerleşim, geri dönüşler ve gelecekteki mültecilerin gönüllü olarak ayrılmaları) toplam kabul sayısının yılda 200.000 kişiyi geçmemesini sağlamak istiyoruz. Bu amaçla, bu çerçeveye uyumu sağlamak için alınacak özel önlemler: Kaçış nedenleriyle mücadele, AB-Türkiye anlaşması modeli temelinde menşe ve transit ülkelerle iş birliği, AB'nin dış sınırlarının korunması, AB çapında dış sınırlarda iltica prosedürlerinin ortak uygulanması ve oradan ortak geri dönüşler, GEAS (Gemeinsames Europäisches Asylsystem/Avrupa Ortak Sığınma Sistemi) ve Dublin sisteminin reforme edilmesi. [...] Güvenli menşe ülkeler listesinin genişletilmesi gerekiyor. Her durumda bu Fas, Cezayir ve Tunus için geçerlidir. Sınır kontrolleri, AB'nin dış sınır koruması garanti edilene kadar sürdürülecek. İkincil korumaya sahip kişiler için aile birleşimi askıya alınacak. Beklentilerin aksine, uluslararası veya ulusal gelişmeler nedeniyle yukarıdaki hedefe ulaşılamazsa, Federal Hükümet ve Federal Meclis, hedefi uygun şekilde ayarlamaya karar verecek. Ayrıca, ülkeyi zorunlu olarak terk etmek zorunda kalanların mümkün olan en kısa sürede geri gönderilmesi için çabalarımızı yoğunlaştıracağız." demişlerdir."

2017 yılı için basına bilgi veren Almanya İçişleri Bakanı Thomas de Maiziere (CDU), "Kasım ayı sonunda yaklaşık 173 bin civarındaydık. Tüm yıl için toplam rakamın 200 bin mültecinin altında

¹ İnternet (elektronik) kaynakların künye (yazar, konu/haber başlığı, web adresi, yayımlanma tarihi, erişim tarihi) bilgilerine kaynakça bölümünden bakınız.

kalacağını tahmin ediyorum” demiştir. Buna göre, 2017 yılında mülteci sayısı CSU’nun talep ettiği 200 bin sınırının altında kalmış olacaktı. CDU ve CSU partileri arasında bu konuda Ekim ayında uzlaşma sağlanmıştı. Sınırlamanın ana kaynağı ise Bavyera Eyaleti idi. Almanya’nın güneyinde bulunan ve göçe en fazla maruz kalan Bavyera Eyaleti, 2015-2016 yıllarındaki sığınmacı dalgasından da en fazla etkilenen eyalet olmuştu. Almanya’ya 2015’te yaklaşık 890 bin, 2016’da ise yaklaşık 280 bin mülteci gelmiştir. Bu nedenle CSU, Almanya’ya kabul edilecek yıllık mülteci sayısının 200 bin ile sınırlandırılmasını talep etmiştir. Bu esnada Balkan rotasının kapatılması ve Türkiye ile imzalanan mülteci anlaşması, söz konusu rakamlarda yaşanan düşüşün başlıca etkenleri arasında gösterilmiştir (www.dw.com,17.12.2017)

Diğer taraftan AB Konseyi, göç projeleri için daha fazla paranın tahsis edilmesini onaylamıştır. Burada özellikle AB’nin güney komşularına ve Suriye’den gelen çok sayıda mülteci ile baş etmek için Batı Balkanlar’a destek sağlanması hedeflenmiştir. Tahsis edilen meblağla, 2016-2020 yılları arasında göç projeleri için toplamda 6 milyar avroya yakın bir finansman imkânı sağlanmış olacaktı. Böylece, Güney Avrupa ülkeleri ile Batı Balkan devletlerinin direnci, etkinliği ve gücü artırılarak, ekonomilerine ek yük getirilmeden ‘Suriyeli Mülteci Meselesi’nin halli mümkün hale gelecekti (www.welt.de, 01.12.2017)².

Avrupa’da, önceki yıllarda olduğu gibi 2017’de de mülteci krizi hâkim olmuştur. Macaristan, Polonya ve Çekya’nın mültecileri kabul etmeyi reddetmesi, 2017’de AB göç politikasına egemen olmuştur. 2017’de Brüksel’de göç konusunun gündemde olmadığı bir zirve gerçekleşmemiştir. AB Konseyi başkanları; halihazırda aşırı yüklenmiş bir Avrupa sığınma sistemi gelecekte nasıl olacaktı? Dayanışma ve sorumluluk ne demektir? sorularına cevap aramışlardır. AB Konseyi Başkanı Donald Tusk, Haziran 2018’e kadar bir uzlaşma sağlanması için baskı uygulayan taraf durumundaydı. Avrupa düzeyinde İtalya ve Yunanistan’dan gelen mültecilerin yeniden dağıtımı konusundaki anlaşmazlık tartışmanın öznesi haline gelmiştir. Çekya, Polonya ve Macaristan yeniden dağıtıma katılmayı reddetmekten geri adım atmamışlardır. Temmuz (2017) ayında İtalya kıyılarına ulaşan tekne sayısı büyük ölçüde azalmış olsa da sorun devam etmekteydi. Düşüşün ana nedeni, İtalya ile Libya arasında kaçakçılarla mücadele etmeyi, göçmenleri seyahatten alıkoymayı ve geri göndermeyi öngören anlaşma olarak görülmüştür. Ancak özel deniz kurtarma ekipleri ve yardım kuruluşları İtalya’nın yaptığı anlaşmayı “Libya’nın güvenli bir devlet olmadığı” gerekçesiyle eleştirmiştir. Bu arada Akdeniz’deki bazı deniz kurtarma ekipleri Eylül ayında Libya kıyılarındaki operasyonlarını durdurmak zorunda kalmıştır. Çünkü Roma bu kuruluşlar için koşulları daha da ağırlaştırmıştı. Artık birtakım kriterlerin yanı sıra bir de bir “Ahlâk Tüzüğü” imzalamaları gerekiyordu. Bu esnada kapatılan Libya mülteci merkezlerinde tecavüz ve şiddet haberleri tekrar tekrar basına yansımıştır. Son olarak Kasım ayının sonunda AB, BM ve Afrika Birliği birlikte harekete geçerek bu merkezlerden insanları tahliye etme kararı almıştır. Ayrıca Türkiye’den gelen mültecilerin yeniden yerleştirilmesinde olduğu gibi, BM mülteci kuruluşu UNHCR, AB’ye yerleştirilecek kişileri seçecekti. Bu esnada Papa Francis (Vatikan) tarafından yeni oluşturulan bir “Kalkınma Bakanlığı” kurulmuştur. Papa, İtalya’nın kararlılığını övmüş ve diğer ülkeleri de destek olmaya çağırmıştır. “Entegre olmama riski” halinde meşru bir kabul sınırına ulaşılacağını da kabul

² Günlük haber gazetesi “Die Welt”, ilk olarak 2 Nisan 1946’da Hamburg’daki İngiliz işgal bölgesinde yayınlanmıştır. 1953’te yayıncı Axel Springer tarafından devralınmıştır. Gazetenin internetteki haber portalı 1995’te yayına girmiştir. Multimedyal haber merkezi olma özelliği taşıyan “Die Welt”, halihazırda büyüyerek faaliyetlerine devam etmektedir. Bkz. <https://de.wikipedia.org> (23.01.2022); www.haberturk.com (19.01.2022); www.ntv.com.tr (19.01.2022).

ettiğini belirtmiştir. Diğer taraftan Almanya'da ise aile birleşimi gündemde yer alan bir konu olsa da, sınır dışı etme 2018'de de yine büyük bir gündem maddesi olacaktır. Hükümetin bir buçuk yıl önce yeniden birleşmeyi iki yıl süreyle askıya alma kararı vermesinin ardından, genel seçimlerden önce nasıl bir yol izleneceği konusunda bir anlaşmazlık çıkmıştır. CSU ve FDP, askıya almanın uzatılmasını şiddetle savunan taraflar olmuşlardır. Benzer katılığa sahip bulunan AB Komisyonu da geri dönüş sayısını artırmak için üye devletlerden daha fazla önlem almalarını talep etmiştir (www.welt.de, 27.12.2017-b).

3. Mültecilerin Sınır Dışı Edilmesi Tartışmaları

Artan mülteci/göçmen yoğunluğuna bağlı olarak Birlik'te (Federal Almanya), Suriyeli mültecilerin anavatanlarına sınır dışı edilip edilmeyeceği konusunda bir tartışma patlak vermiştir. Meclis Grup Başkanı Volker Kauder (CDU) ve Başbakanlık Direktörü/Müsteşarı Peter Altmaier (CDU) [Şansölyelik Direktörü Peter Altmaier, 6 Ekim 2015'te mülteci politikasından sorumlu 'Genel Siyasi Koordinatör' olarak atanmıştır (Aras ve Sağıroğlu, 2018: 109)] bu tartışmaya olumlu bakmamışlardır. Bavyera İçişleri Bakanı Joachim Herrmann (CSU) ise daha sonra durumun yeniden değerlendirilmesine yönelik talebini tekrarlamıştır. Buna karşın Birlik'te yer alan eyaletler, Suriyeli mültecilerin Temmuz 2018'den itibaren sınır dışı edilmesini istemişlerdir. Bavyera ve Saksonya'nın yaptığı başvuru İçişleri Bakanları Konferansı'nda tartışmaya açılacaktı. Her ikisi de Merkel'in (CDU) yakın sırdaşları olarak kabul edilen Kauder ve Altmaier, an itibarıyla bu tür planları reddettiklerini açıkça belirtmişlerdir. Altmaier, verdiği demeçte, "İç savaş bitmedi ve birçok kişi hâlâ iktidarda olan Esed rejiminden kaçtı [...] çok sayıda mülteci ülkesi Irak'a döndü. Suriye'de henüz bu gelişmeyi görmüyoruz." demiştir. İddiasını ve talebini savunmaya devam eden Bavyera İçişleri Bakanı Herrmann ise yeni bir açıklama yaparak;

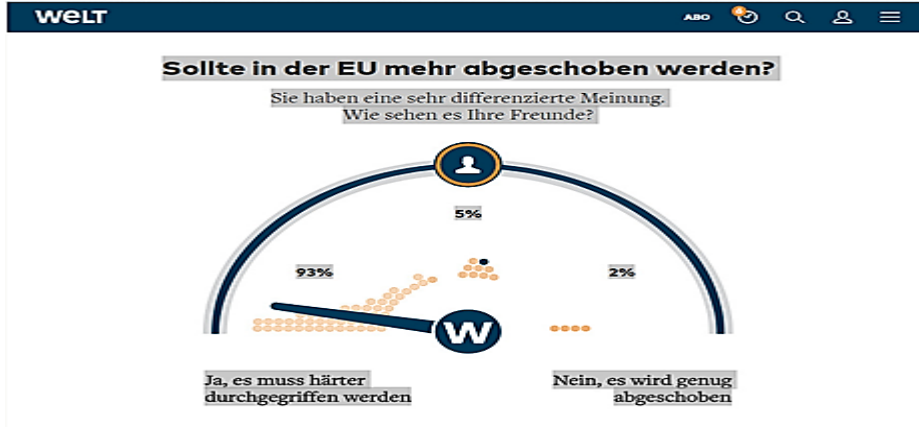
"Halep gibi bazı bölgeler artık nispeten güvenli. Suriyeli mülteciler artık Türkiye'den de anavatanlarına dönüyor. [...] güvenlik durumunun yeniden değerlendirilmesi ve 2012'den beri uygulanan katı sınır dışı etme yasağının gözden geçirilmesi için çağrıda bulunuyoruz. [...] Tecavüzcüler ve adam öldürme gibi ciddi suçlular için [...] iç savaş mültecileri ile aynı standartlar uygulanamaz. [...] İçişleri Bakanları Konferansı'ndaki başvurumuzun amacı, suçluların ve onları tehdit edenlerin Suriye'ye sınır dışı edilebilir" demiştir."

Tartışmaya katılan ve mültecilerin sorunlarıyla yakından ilgilenen insan hakları örgütü Pro Asyl, Suriye'ye sınır dışı etme konusundaki tartışmanın İçişleri Bakanları Konferansı gündeminden çıkarılması çağrısında bulunmuştur. Pro Asyl Başkanı Günther Burkhardt, "Suriye uzun vadede güvenli olmayacak" diyerek, özellikle Saksonya ve Bavyera'ya atıfta bulunarak, Birlik tarafından başlatılan tartışmanın AfD tarafından seçmenlerin kazanılması yönünde bir motivasyon kaynağı olarak kullanıldığına işaret etmiştir. Tartışmanın entegrasyon politikasına zarar verdiğini de ileri süren Burkhardt, "İşverenler, yakında gideceklerinden korkarlarsa Suriyelileri eğitmez veya işe almazlar. [...] İçişleri bakanları AfD'nin kendilerine uzattığı her sopanın üzerinden atarlarsa toplumumuza zarar verirler" uyarısında bulunmuştur (www.welt.de, 02.12.2017-b).

Sığınmacılar konusunda Avrupa'da ortaya konan bir karşılaştırmada, Almanya en üst sırada yer almıştır. Buna göre ilk dokuz ayda sınır dışı edilen veya reddedilen sığınmacıların sayısı, son olarak ayrılmaları istenen sayıdan daha yüksek çıkmıştır. Gelişmelerin içerisinde yer alan BM Mülteciler Yüksek Komiserliği (UNHCR) de Suriye'ye sınır dışı edilmelere karşı uyarıda bulunmuştur (www.welt.de, 02.12.2017-a).

Aralık 2017'ye gelindiğinde birkaç Suriyeli mültecinin Hessen'de gönüllü geri dönüş teklifini kabul ettikleri görülmüştür. Wiesbaden İçişleri Bakanlığı'na dayandırılan bilgilere göre; 2015-2017 yılları arasında Suriye'den yaklaşık 35.000 mülteci Hessen'e gelmiştir. Bunlardan sadece 131'i gönüllü olarak anavatanlarına dönmüştür. Bu oldukça düşük bir orandı (%0,5'ten daha az). Danışmanlık oturumlarında, geri dönmek isteyenlerin genellikle Suriye'de acil yardıma ihtiyacı olan akrabalar veya vatan hasreti gibi kişisel sebeplerden bahsettikleri gözlemlenmiştir. Hessen'de, seyahat masrafları noktasında geri dönenlere destek olduğu gibi, iç savaş nedeniyle Suriyeli mülteciler tarafından yapılan sığınma başvuruları ise büyük oranda onaylanmıştır (www.welt.de, 05.12.2017).

Bu arada Federal ve Eyalet içişleri bakanları, İçişleri Bakanları Konferansı esnasında "sınır dışı etmeme" uygulamasını bir yıl daha uzatmayı kabul etmiştir (Almanya, 2012'den itibaren Suriyeli mültecileri sınır dışı etmemiştir). Böylece 2018'in sonuna kadar hiçbir Suriyeli mülteci Almanya'dan sınır dışı edilmeyecekti. İlgili kararın alınmasında SPD'nin ve Leipzig'de eyalet başkanlarının aralarında yaptıkları müzakerelerin etkisi büyük olmuştur. Konferansta, Federal Hükümet'in ülkedeki güvenlik durumuna ilişkin güncel bir değerlendirme yapması gerektiğine de karar verilmiştir. Konferansın başkanı Markus Ulbig (CDU-Saksonya Başkanı), "Bunun çok iyi bir sonuç olduğunu düşünüyorum." derken, Federal İçişleri Bakanı Maizière de sonucu memnuniyetle karşılamıştır. Maizière, Suriye'deki güvenlik durumunda orta vadeli bir iyileşme konusunda şüpheliydi. Zira ülkede 2011'den beri devam eden iç savaş vardı. SPD sözcüsü Boris Pistorius ise karar için "iyi ve doğru bir adım" demiştir. Niedersachsen (Aşağı Saksonya) İçişleri Bakanı, yeni bir rapor ve bilgiler getirilmesi halinde, sınır dışı etme konusunun suçlular ve risk teşkil edenler açısından da ele alınacağını belirtmiştir. Ancak bu grubun da Suriye'ye dönüşlerinin önünde engel teşkil edebilecek geniş haklara sahip olduğuna dikkat çekerek, "Şu anda sınır dışı etmek için çok erken olur ve Anayasamız veya Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ile bağdaştırılmaz" demiştir. Her şeye rağmen birlik temsilcileri, sınır dışı etme konusundaki genel yasağı yumuşatmak için harekete geçmişlerdir. Bavyera İçişleri Bakanı Joachim Herrmann'ın (CSU), "Halep gibi bazı bölgelerde artık nispeten güvenli" iddiasını ileri sürmesi sonrasında Saksonya ve Bavyera yönetimleri, suçluların ve risklilerin en kısa sürede - Afganlarda olduğu gibi- Suriye'ye geri gönderilmesini istemiştir. İç güvenlik konusunun yanında Saksonya'daki toplantının odak noktası görüldüğü üzere mülteci politikası olmuştur. Federal İçişleri Bakanı, konuya dair risk durumunun "sürekli yüksek" olduğunu açıklamıştır. Bu kapsamda İçişleri Bakanları Konferansı'nda, sığınmacılar arasında görülen kimlik sahtekârlığıyla nasıl başa çıkılacağı sorusu da ele alınmış ve birlik üyelerine, tespit edilen aldatmalardan sonra vatandaşlığa almaların ne ölçüde iptal edilebileceğinin incelenmesi yetkisi de verilmiştir. An itibarıyla "vatandaşlığa alınmalar beş yıl süreyle geri alınamaz" kuralı geçerliydi. Konferansta, bu sürenin on yıla uzatılması lehinde görüş bildirilmiştir. Bu noktada Welt'in, "AB'den daha fazla kişi sınır dışı edilmeli mi?" sorusu üzerinden yapmış olduğu anket dikkate değer olmuştur (www.welt.de, 07.12.2017-a):

Şekil 3: AB'den daha fazla kişi (mülteci) sınır dışı edilmeli mi? sorusunu içeren oylamaya katılanların %90'ından fazlası 'evet' yanıtını vermiştir. Bu da "Die Welt" özelinde Almanların mültecilere müspet bakmadıkları verisini ortaya koymaktadır.

Bu arada, Saksonya'daki Zwickau Bölge Mahkemesi'nde hâkim olarak görev yapan Stephan Zantke'nin yürüttüğü bir davada, 29 yaşındaki bir Libyalı suçlunun duruşmasında yaşanan tartışma, Almanlarla mültecilerin sağduyu kazanmaları ve birbirlerini anlamaları için zamana ihtiyaçları olduğunu göstermiştir. Yargılama esnasında mahkeme hâkimi, savcının talep ettiği cezayı önemli ölçüde artırmaya karar vermiştir. 15 ay hapis cezası ve denetimli serbestlikle mahkemeye sevk edilen zanlı için iki buçuk yıl hapis cezası çıkmıştır. Olayda Mohamed F., Zwickau'daki sığınmacılar için evinde isyan çıkarmış ve büyük hasara yol açmıştır. Bir çalışana bıçakla saldırmış, süpermarkette yedi yaşındaki bir çocuğa bira şişesi fırlatmış, polis memurlarına tükürmüştü ve kadınlara "nazi fahişeleri" ve "pislik Almanlar" dediği kaydedilmiştir. Bu durum 54 yaşındaki yargıç Zantke'nin, duruşma sırasında sanığa "Eğer burası berbatsa neden buradasın?" diye sormasına neden olmuştur. "Vergilerimizden başınızın üstüne bir çatı aldınız ve şimdi zararınızı ödemek zorundayız." şeklinde eleştirerek, onu kadın düşmanı olmakla ve çocuklara bile saygı göstermemekle suçlamıştır. Devamında "Libya'da bu tür suçlar işlemiş olsaydık ne olurdu?" sorusunu sorarak, "Muhtemelen artık hayatta olmazdık." değerlendirmesinde bulunmuştur. (www.welt.de, 07.12.2017-b).

4. Mültecilere Kefil Olanların Durumu

Birçok yardımsever, kefil olarak Suriyelilerin Almanya'ya kaçmalarını/gelmelerini sağlamıştır. 2013'ten itibaren çok sayıda kişi böyle bir sorumluluğu üstlenmiştir. İnsanî kabul programlarının bir parçası olarak savaş mağdurlarının yaşam masraflarının taahhüt edilmesi uygulaması ile birlikte Suriyeli mülteciler 2013'ten itibaren Almanya'ya gelmeye başlamıştır. Bu çerçevede Kuzey Ren-Vestfalya (NRW) eyaletindeki kabul programı da 2013-2014 yıllarını kapsamıştır. Eyaletteki Mülteci Konseyi'nden Birgit Naujoks, bu süre zarfında NRW'de 7.000 Suriyeli için taahhüt beyanında bulunulduğunu tahmin ettiklerini belirtmiştir. Ancak gelinen noktada kefiller yüksek maliyetlerle karşı karşıya kalmışlardır. Bu duruma direnmeye çalışan bazı kefillerin davaları eyaletteki Münster Yüksek İdare Mahkemesi'nde görülmeye başlanmıştır. Dava açanlar arasında bulunan bir Türk vatandaşı, Mayıs 2014'te Leverkusen şehrinin göçmenlik makamlarına iki Suriyelinin geçimini karşılayacağına dair taahhütte bulunmuştu. Bunun için Leverkusen İş Merkezi'ne (das Jobcenter Leverkusen) yaklaşık 1.700 avro ödemesi gerekiyordu. İlk etapta Köln İdare Mahkemesi nezdinde açmış olduğu dava reddedilmiştir. İkinci bir davada, bir başka kişi Temmuz 2014'te Gütersloh ilçe göçmenlik bürosuna iki Suriyelinin geçimini sağlayacağına dair söz vermiştir. Paderborn İş Merkezi kendisinden başlangıçta 5.185

avro ödemesini talep etmiştir. Talep karşısında açılan davada Minden İdare Mahkemesi kefil ilk etapta haklı bulmuştur. Bu arada Schleswig Yüksek İdare Mahkemesi, sığınma kurumu BAMF'nin (Bundesamt für Migration und Flüchtlinge) Suriyeli savaş mültecilerine yalnızca ikincil koruma sağlaması uygulamasını onaylamıştır. Aynı dönemde, taahhüt beyanının garantörleri ne kadar süreyle bağlayacağı da tartışılmıştır. NRW İçişleri Bakanlığı'nın Nisan 2015 tarihli bir kararnamesine göre; taahhüt beyanı, Suriyelilerin sığınma prosedürünü başarıyla tamamladıktan sonra oturma iznine sahip olduklarında sona erebilirdi. Ancak Federal İçişleri Bakanlığı aynı görüşte olmayıp, taahhüt beyannamesinin bundan sonra da geçerli olacağı görüşünü benimsemiştir. 2016'da kabul edilen "Entegrasyon Yasası" ile yeni bir çözüm sağlanmaya çalışılmıştır. Bundan böyle, taahhüt beyanının süresi beş yıl, eski davalar (2013-2014) için de üç yıl sonra sona erecekti. Ancak Ocak 2017'de Federal İdare Mahkemesi bir mülteci için yükümlülük altına girenlerin, iltica prosedürü başarıyla tamamlandığında da kefil olmaları gerektiğine karar vermiştir. Bu bir çeşit ceza olarak görülmüş ve "Sosyal adalet demek, Federal Almanya Cumhuriyeti'nin ortak hayatına/hedeflerine sahip olanları taahhütleriyle cezalandırmamak demektir." sözleriyle eleştirilmiştir. Pek çok kefil taahhüt beyanlarının süresinin farkında bile değildi. Bu konuda Birgit Naujoks, "Kuzey Ren-Vestfalya eyaletinden, insanların masraflarının kendilerine (kefillere) ait olmasını sağlamasını talep ediyoruz. Vestfalya eyaletinin yasal görüşüne güvendiler ve bunun için cezalandırılmamalı." çağrısında bulunmuştur. Yeni Entegrasyon Bakanı Joachim Stamp (FDP) da, kefiller için çaba sarf ederek, "Sosyal adalet, Federal Almanya Cumhuriyeti'nin ortak iyiliğine katkıda bulunanları taahhütleriyle cezalandırmamak anlamına gelir." beyanında bulunmuştur (www.welt.de, 03.12.2017).

Almanya'da binlerce kişi, son yıllarda ülkeye gelebilmeleri için mültecilere kefil olmuştur. Bu kişiler, Suriye'den gelen görüntüleri görmüş ve zorda kalanlar için üzölmüşlerdir. Mülteci dalgası sırasında yardım etmek isteyen Alman vatandaşları (Alman ya da başka kökenli), gelinen noktada kendileri için artık zor duruma düşmekten/yıkımdan korkmak zorundaydılar. Çünkü mültecilere kefil olanlar ödemeye devam etmek zorunda bırakılmışlardır. Kefiller, yalnızca yönetilebilir/sürdürülebilir bir süre için sorumlu olacaklarına inanarak, göçmenlik makamlarına, göçmenlerin bakımı gibi masraflardan sorumlu olacaklarını teyit ettikleri sözde bir taahhüt beyanı sunmuşlardı. Sığınma kararı alınıncaya kadar yarım ya da bir yıl ödeme yapacaklarını düşünmüşlerdi. NRW İçişleri Bakanlığı'nın Nisan 2015 tarihli bir kararnamesinde de durum bu şekilde belirtilmişti. Ancak William Eichouh için sonuç olması gerektiği gibi çıkmamıştır. Mühendis ve üç çocuk babası Eichouh, Suriye'den gelen iki mülteci için üç yıl boyunca ödeme yapmak zorunda bırakılmıştır. Oysa kefil olduğu erkek kardeşi ve yengesi -dört ay Almanya'da kaldıktan sonra- uzun zamandır bir sığınma hakkı almıştı. Bunun üzerine Eichouh ödemelerini durdurmuştu. Mahkemenin verdiği kararı "haksızlık" olarak değerlendiren Eichouh, "Bir ailem var, bir ev için kredi ödemek zorundayım, iflasla karşı karşıyayım. Böyle olacağını bilseydim asla kabul etmezdim." demiştir. Ancak Münster Yüksek İdare Mahkemesi sadece iş merkezi, sağlık ve uzun süreli bakım sigortası masraflarını azaltmıştır. "Bu bir rahatlama, ama yine de benim için çok fazla para" diyen Eichouh'un, artık üç yıllık -geriye dönük olarak- tüm masrafları ödemesi gerekiyordu. Eichouh mahkemede, "Akrabalarım mülteci olarak kabul edildiğinde ödeme yükümlülüğünün sona ereceği konusunda güvence verildi" dediğinde, hâkim, bunu kanıtlamasını söyleyerek, kendisine bunu söyleyen çalışanı tanık olarak çağırması gerektiğini belirtmiştir. Ayrıca Eichouh'un, NRW İçişleri Bakanlığı tarafından bir yönetmelik yayımlanmadan önce taahhüt beyanında bulunduğu ileri sürölmüştür. Federal Hükümet, bu

yönetmeliği/kararnameyi çok zaman önce bozmuştur. Ödeme süresini eski davalar için üç yıla, diğer tüm davalar için de beş yıla çıkarmıştır (www.welt.de, 10.12.2017).

Eichouh'un üç yıl için ödemesi gereken toplam meblağ 40.000 avro tutarında olup, temyiz hakkı da bulunmuyordu. Yetkililere sistemde neyin yanlış gittiğini göstermek için "Onları neden geri gönderemiyorum/göndermek istiyorum?" sorusunu dahi soran Eichouh, düşündüğünü elde edememiş ve "Devlet iltica yasasını yönetmelikle hukuksuzca değiştirdi" eleştirisini getirmiştir. Harsewinkel'deki evinin ödemelerinden dolayı borçluydu ve kefil olduğu ağabeyi (58 yaşında, eczacı, Halep) ile arasındaki tartışmalar dışında kendi eşiyle de tartışmaya başlamıştır. Bu durum onun için bir umutsuzluk ve yıkım haliydi. Federal İdare Mahkemesi'nin 2016'da aynı yönde verdiği karar ise, birçok kefil için çoğu zaman on binlerce avroluk ödeme anlamına gelmiştir. Bu durum Sadece Aşağı Saksonya'da 5.000 kişiyi etkilemekteydi. İçişleri Bakanı Boris Pistorius (SPD), yazdığı bir mektupta, Federal Hükümet'ten çözüm çağrısında bulunmuştur. Çağrı, Eichouh ve diğer kefiller için bir umut ışığı olmuştur (www.welt.de, 13.12.2017).

5. Eğitim, İstihdam, Entegrasyon İlişkisi

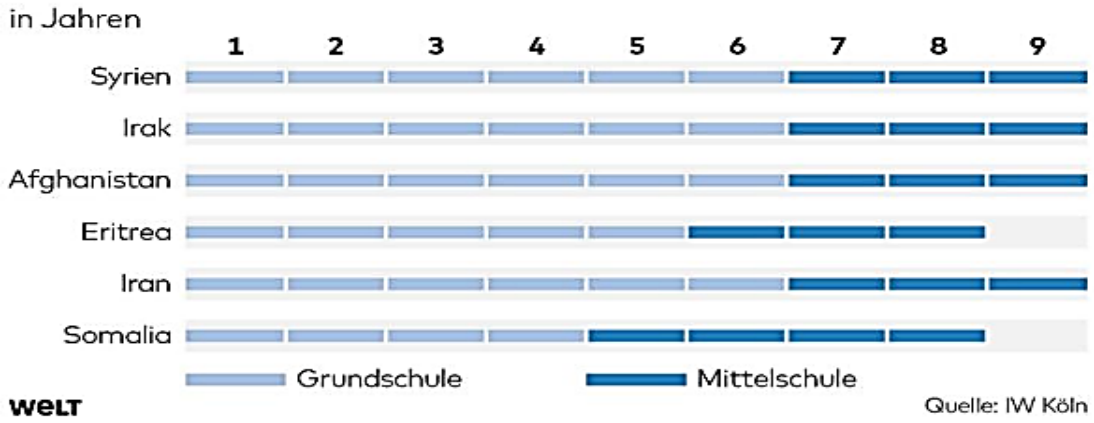
"Eğitim ve çıraklık mülteciler için hızlı bir şekilde entegre olma fırsatıydı." Oysa Bavyera'da bu yol sığınmacılar için daha zor hale getirilmiştir. Mültecilerin birçoğu ellerinde okul bitirme sertifikası olduğu halde iş bulmakta zorlanmaktaydı. Bunun nedeni ise; dil becerilerinin yetersizliği ve geldikleri ülkelerde (ana yurtlarında) karşılaşılan eğitim eksikliğiydi. Mültecilerin okullaşması üzerine yapılan bir araştırma yaz aylarında (2017) sansasyon yaratmıştır. Sığınmacıların yaklaşık %60'ının okul bitirme belgesi olmadığı belirtilmiştir. Bu esnada okul bitirme belgesi hakkında bilgi vermeyen mültecilerin de belgelerinin olmadığı tezi ortaya atılmıştır. Nuremberg İstihdam Araştırmaları Enstitüsü'nden (IAB) Herbert Brücker, bu durumun kabul edilemez olduğunu vurgulamıştır. Konuyla ilgili temsili anketlerin tamamen farklı bir resim ortaya koyacağı düşünülmüş ve mültecilerin çoğunluğunun okul bitirme sertifikasına sahip olduğunun ortaya çıkacağı beklenmiştir. Brücker, olayı bir "bilim skandalı" olarak nitelendirse de, meslekî nitelikler söz konusu olduğunda durumun farklı olduğu görülüyordu. Bu sebeple de işe yerleştirme realitede çoğu zaman zordu. Çalışmayı yaz aylarında yayınlayan Bonn'daki Federal Mesleki Eğitim Enstitüsü (BiBB), yayınladıkları metnin en azından "yanlış anlamalara" yol açtığını kabul etmiş ve "Önemli ölçüde değişen veri ve bilgi durumu nedeniyle, makaleyi şimdi internetten kaldırdık" açıklamasını yapmıştır. Bilgi sağlayan yetişkin mültecilerle yapılan temsili bir ankete göre; %64'ünün yabancı okul bitirme sertifikası vardı. %35'i gramer okulları veya teknik kolejlerdekiyle karşılaştırılabilir ileri derecelere, %25'i ise Hauptschule ve Realschule'dekilerle karşılaştırılabilir orta derecelere sahipti. %4'ü diğer okul -örneğin teknik okul- niteliklerini elde etmişti. %11'i ise sadece bir ilkokula gitmiş ya da hiç okula gitmemişti. Brücker, birçok eğitim biyografisinin savaş ve kaçış nedeniyle kesintiye uğradığına dikkat çekmiştir. Ayrıca eğitim sistemlerinin kalitesi çok farklıydı. Suriye'de bir yıllık okul kesinlikle Almanya'daki bir yıllık okulla kıyaslanamazdı. Mülteci kimselerin mesleki nitelikleri, aldıkları eğitimden önemli ölçüde daha düşüktü. Mültecilerin yalnızca %12'si bir üniversite (teknik) diplomasına sahipti. Bunların da %8'i meslekî eğitimi tamamlamıştı. Diğer %8 ise okumaya veya eğitime başlamış, ancak tamamlamamıştır. %72'sinin hiçbir meslekî veya üniversite eğitimi yoktu. Brücker, "Almanya'da sahip olduklarımız arasında elbette inanılmaz bir fark var" diyerek, Almanların %65'inin meslekî eğitimini tamamladığını, yaklaşık %21'inin üniversite diplomasına sahip bulunduğunu ve sadece %10'unun hiçbir niteliği olmadığını belirtmiştir. Almanya'ya gelen mülteci sayısında 2017 yılında önemli ölçüde bir azalma görülmüştür. Federal polisin açıkladığı

üzere Kasım ayına kadar Bavyera ve Baden-Württemberg sınırlarında yaklaşık 19.600 mülteci sayılmıştır. Mülteciler nitelik gerekliliği olmayan işler bulabilirlerdi. Örneğin; gastronomi, perakende, bakım, temizlik ve güvenlik şirketleri gibi. Brücker, bir dil engeli olmadığı için “Sıklıkla başka göçmenlere ait şirketlerde iş buluyorlar” da demiştir. Bazı mülteciler de niteliklerinin Almanya’da tanınmasını sağlamak için çalışmaktaydı. Yetkililerden Heike Klembt-Kriegel’in belirttiği gibi, Ekim ayının sonunda 1.700’den fazla Suriyeli, meslekî nitelikler için Sanayi ve Ticaret odalarının merkezi tanıma ofisine (IHK FOSA) başvuruda bulunmuştur. Odak noktası ticarî, elektrik ve bilişim teknolojileri gibi mesleklerdi. Ancak birçok mülteci için bilgilerini belgelerle kanıtlamak zordu. Bunlar süreç içerisinde alanında uzman bir kişi tarafından yönlendiriliyordu. Klembt-Kriegel, bu noktada bireyin tam olarak ne yaptığını her zaman görmek gerektiğine işaret etmiştir. Almanya çok farklı meslekler sistemine sahipti (sadece ilgili oda bölgesinde 350 meslek vardı). Yine de mültecilerin meslek niteliklerinin eşdeğerine sahip oldukları belgelenebilmekteydi (www.welt.de, 28.12.2017).

Diğer taraftan, Alman ekonomisinin acilen stajyerlere/çıraklara ihtiyacı bulunmaktaydı. 2017 itibarıyla Almanya’da yaklaşık 50.000 çıraklık pozisyonunun boş kalacağı görülmekteydi. Buna karşın yaklaşık 25.000 mülteci ise hâlâ çırak olma gayreti içerisindeydi. Almanya’nın birçok bölgesinde çıraklık pozisyonu bulunmasına rağmen, mültecilerin çoğunluğu çıraklık imkânı bulamıyordu. Köln’deki Alman Ekonomi Enstitüsü (IW) adına “Mültecilerin Eğitim Durumu” başlıklı bir araştırma yapan Kristina Stoewe, Alman eğitim sisteminde net bir “uyum sorunu/eşleştirme sorunu” olduğunu tespit etmiştir: “Şirketler ve gençler birbirlerini bulamıyorlar.” Stoewe, araştırmada bilhassa şu iki hususu öğrenmek istemiştir: 1-Birçok Alman şirketinin mültecilerle neden çırak veya gelecekteki çalışanlar olarak ilgilendiği, 2-Onları çıraklık pozisyonuna veya iş piyasasına yerleştirmenin neden bu kadar zor olduğu (www.welt.de, 27.12.2017-c).

Araştırmada altı ana menşe ülke olan Suriye, Irak, Afganistan, Eritre, İran ve Somali’deki okullarda (meslek dâhil) çocukların ve gençlerin neler öğrendiği incelenmiştir. Afganistan hariç, söz konusu altı ülkeden gelen insanların Almanya’da kalma olasılıkları genellikle iyi durumdaydı. Karşılaştırmalı olarak meslekî eğitim ve öğretim sistemlerinin değerlendirilmesi amacıyla; okuma yazma bilmeyen insanların oranına, ne kadar süre zorunlu eğitim olduğuna, ortaokullara kaç erkek ve kız çocuğunun devam ettiğine de bakılmıştır. Öğretmenlerin sınıfta hangi içeriği hangi yolla aktardığı ve öğrencilerin hangi yabancı dilleri öğrendiği de incelenmiştir. Bu noktada ilk ve orta okul (zorunlu) düzeyleri incelendiğinde ortaya çıkan veriler şöyleydi (www.welt.de, 27.12.2017-c):

Pflichtschulzeit Grund- und Mittelschule

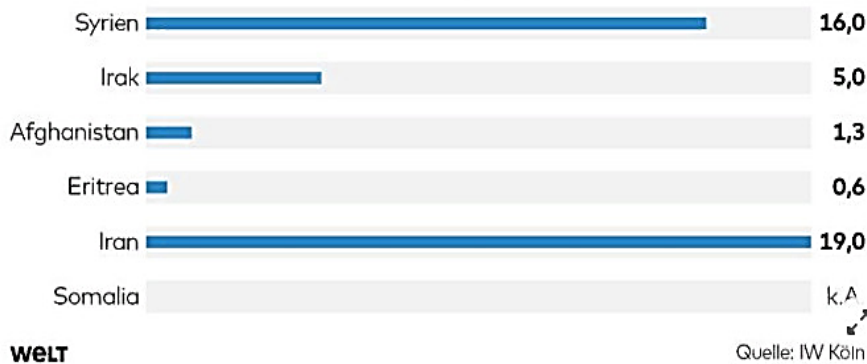
Şekil 4: Zorunlu eğitim; ilkokul ve ortaokul.

Şekil 4'teki tabloya göre; 6lkelerin okul sistemleri arasında b6y6k farklılıklar vardı. Irak, İnan, Afganistan ve Suriye'de zorunlu eğitim dokuz, Eritre ve Somali'de sekiz yılın bitiminde sona ermekteydi. Ancak İnan ve Suriye'de (2011'deki i6 savaşın başlangıcına kadar) hemen hemen t6m 6ocuklar okula giderken, Eritre'de okula kayıt oranı %40, Somali'de ise sadece %20 d6zeyindeydi. Bir sınıfın sadece %5'i lise d6zeyine ilerlemekteydi. Bu oran İnan'da 4/5 şeklinde ger6ekleşirken, Suriye'de ise altı yıl 6ncesine kadar %70'ti (www.welt.de, 27.12.2017-c).

S6z konusu bilgiler dışında mesleki eğitimde daha yakından bakan Stoewe, altı 6lkede pek 6ok ortak nokta ve Alman sistemine g6re 6nemli farklılıklar bulmuştur. T6m menşe 6lkelerde meslek6 eğitim, genel eğitime kıyasla 6ok d6ř6k bir sosyal stat6ye sahipti. Almanya'da olduğu gibi ikili meslek6 eğitim yoktu. Bunun yerine pastanelerde, kuaf6r salonlarında ve at6lyelerde "yaparak 6ğrenme" uygulaması yaygındı. Devlet okullarında meslek6 eğitime katılım verileri ise ř6yleydi (www.welt.de, 27.12.2017-c):

Beteiligung an staatlicher beruflicher Bildung

Sekundarstufe II, in Prozent eines Altersjahrgangs

Şekil 5: Devlet tarafından y6r6t6len meslek6 eğitime katılım.

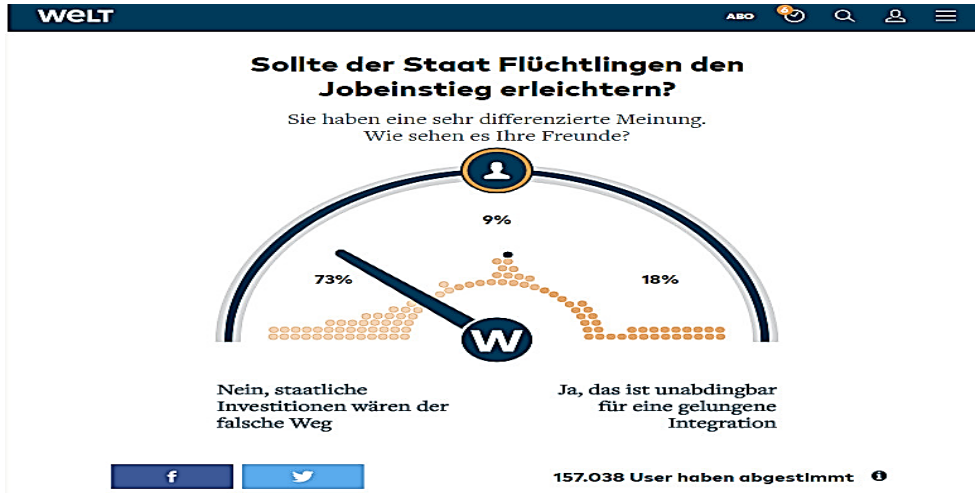
Şekil 5 dikkate alındığında; s6z konusu 6lkelerin resm6 okullarında, İnan hari6 diğerlerinde 6ok daha az meslek 6ğrenilebilirdi. Bu hususta İnan'a en yakın performansa sahip 6lke ise Suriye'ydi. Suriye ve Irak'a bakıldığında sadece 20 teknik ortaokul vardı. Almanya'da ise 6ğrenciler bilinen 330 meslek arasından se6im yapabileme imk6nına sahipti. Diğer taraftan,

Almanya'da meslekî eğitim gerektiren bazı meslekler altı mülteci ülkesinde akademik düzeyde verilmekteydi. Örneğin; Suriye'de veya Irak'ta gözlükçü veya diş teknisyeni olmak isteyen kimse, bir enstitüde (teknik) eğitim görmek zorundaydı. Bu kadar çok genç mültecinin Almanya'da çıraklık pozisyonu almaya çalışırken başarısız olmasının nedeni tam olarak buydu. Böyle olunca da okul deneyimi ve şirketlerin gereksinimleri basitçe bir araya gelmemekteydi. Çok az genç, Irak'ta uzun süredir bir araba tamirhanesinde çalışan birinin Almanya'da eğitilmiş bir araba tamircisi olmaktan çok uzak olduğunun farkındaydı. Bu ülkede meslekî eğitimin, uzun yıllar meslek okuluna gitmek ve teknik sınavlara girmek anlamına geldiğini pek çok kişi anlamakta güçlük çekmekteydi. Ek olarak, kursiyerlerin genellikle Almanca bilgilerini geliştirmeleri, hatta önce Almanca öğrenmeleri gerekiyordu. Söz konusu teknik zorlukların yanı sıra kültürel ve pedagojik zorluklar da vardı. Arap ülkelerinde öğretmen bir otorite figürüydü. Din öğretimi okullarda yüksek önceliğe sahipti ve müfredatta -mesleki eğitimde de dâhil- çok fazla zaman ayrılmaktaydı (www.welt.de, 27.12.2017-c).

Birçok genç mülteci, ailelerine başlangıçta Almanya'da hiç para kazanamayacaklarını, ancak önümüzdeki üç yıl boyunca çıraklık yapacaklarını açıklamakta zorlanmıştı. Eve para göndermek için yapılan aile baskısı genellikle büyüktü. Gençlerin bir kısmı, eğitimin uzun vadede hemen para kazandıran vasıfsız işlerden daha kazançlı olduğunun farkında da değildi (www.welt.de, 27.12.2017-c).

Bavyera'da, birçok mülteci eğitimden mahrum bırakılmaktaydı. Oysa çıraklık, mültecilerin hızla entegre/adapte olmalarına imkân veren bir şanstı. Bu yol Bavyera'daki sığınmacılar için oldukça zorlaşmıştır. Ancak burada bilinmesi gereken, genç mültecilerin farklı deneyimleri ve fikirleri Almanya'ya getiriyor olmalarıydı. Henüz kendi mesleki eğitimlerini tamamlamamış olsalar bile, bir ölçüde zaten şekillendirilmiş durumdaydılar. Stoewe, bu nedenle geleceğin kursiyerlerine Alman eğitim sistemi, eğitim ve iş gücü piyasası hakkında çok daha fazla bilgi verilmesi gerektiğini belirtmiştir. Bu, entegrasyon kurslarıyla veya genel okullardaki Almanca sınıflarında başlamalıydı. Stoewe raporunda, kursiyer sayısının nasıl artırılacağı ve aynı zamanda mültecilerin nasıl vasıflandırılacağı konusunda birkaç öneri de geliştirmiştir. Şirketlerin ve iş bulma kurumlarının, potansiyel bir stajyerin menşe ülkesinden beraberinde ne getirdiğini öğrenmesini tavsiye etmiştir. Farklı okul ve eğitim sistemleri, Federal Ekonomi Bakanlığı tarafından görevlendirilen çevrimiçi bir bilgi hizmeti olan BQ portalında görüntülenebilirdi. Ayrıca meslek okulu yaşının ötesindeki birinin basitçe yeniden eğitilip, kalifiye olup olamayacağının daha yakından kontrol edilmesi tavsiye edilmiştir. Mültecilerin sadece %20'sinin üniversite diploması veya çıraklık eğitimi aldıklarına dair bilgi bulunmaktaydı. Bununla birlikte birçoğunun uzun yıllara dayanan pratik iş deneyimi vardı. Stoewe, ülke çapında "yetkinlik kayıt önlemleri/yeterlilik kayıt tedbirleri" ve Bavyera modeline dayalı özel olarak hazırlanmış eğitim kursları ve sertifikalar/projeler önermiştir. Örneğin; Ticaret ve Sanayi Odası, mesleki yeterliliği olmayan birinin gerçekleştirdiği önceki faaliyetlere ilişkin geçerli sertifikalar vermeliydi. Bunlar daha sonra iş piyasasına girme yolunda kişilere yardımcı olacaktı. Ancak tüm bunlar patronlardan çalışanlara kadar Alman şirketlerinin yeni başvurulara açık olması durumunda işe yarayabilirdi. Bu aynı zamanda CV'deki (özgeçmiş) boşlukları kabul etmeyi veya mükemmel Almanca dil becerilerine veda etmeyi de içermekteydi. Stoewe, 15-24 yaşlarındaki mülteci kuşağının genellikle çok motive olduğunu ve evlerinden pratik deneyimler getirdiğini belirtmiştir. Birçoğu öğrenmeye çok istekli ve başarıya açtı. Ancak teknik ve dilsel nitelikler bir gecede gerçekleşmeyip, birkaç yıl almaktaydı. Bu hususta Stoewe, "Yeni bir ülkeyi, yeni bir dili ve yeni bir iş ve eğitim sistemini tanımak çok fazla enerji ve zaman gerektiriyor" demiştir. Bu

esnada Welt'in "Devlet mültecilerin işe girmesini kolaylaştırmalı mı?" sorusunu içeren anket çalışması dikkate değer olmuştur (www.welt.de, 27.12.2017-c):

Şekil 6: Devlet mültecilerin işe girmesini kolaylaştırmalı mı?

Şekil 6'daki tabloya göre; oylamaya katılan 157.038 kişinin %18'i evet, %73'ü hayır demiştir. Bu veriler dikkate alındığında mültecilerin Almanya'da iş bulma olanaklarının hiç de kolay olmayacağı ve merkezi yönetimin istihdamla ilgili olarak atacağı adamları titizlikle planlaması gerektiği sonucunu ortaya koymuştur.

Diğer taraftan, 26 yaşındaki Suriyeli Salim F., Kuzey Ren-Vestfalya'daki bir araba galerisinde çıraklık için başvuruda bulunmuş, ancak reddedilmiştir. Reddedilmek onun için bir dram değildi. Fakat yanıt mektubunda yer alan "Ülkenize geri dönmenizi tavsiye ederim. Çünkü savaş bitti ve orada onu yeniden inşa etmeniz için size acilen ihtiyaç var." ifadesi büyük bir şaşkınlığa neden olmuştur. İki yıl önce Almanya'ya gelen Salim, "Almanya'da bu normal midir?" demekten kendini alıkoyamamıştır. Salim, Almanca konuştuğu gibi, başvuru için de iyi hazırlanmıştır. Bu durum iş bulma bürosundaki bir danışman tarafından "harika bir başvuru" olarak belgelenmiştir. İnternetteki pek çok okuyucu mektuba "Bir saçmalık, kesinlikle çirkin" şeklinde tepki göstermiştir. Öfke o kadar büyümüştür ki, firma duyurudan sadece saatler sonra kamuoyundan şu ifadelerle özür dilemiştir. Bayilik baş sorumlusu Carsten Budde (CEO) ise kişisel açıklamasında "Mektuptan sorumlu kişi görevi kötüye kullandığını kabul etti. [...] Başvurayı, başvurusunu bize sunması konusunda şahsen teşvik ettim." diyerek tekrar özür dilemiş ve Salim'den bir görüşme isteğinde bulunmuştur (www.welt.de, 20.12.2017).

Ünlü bir otomotiv firması sözcüsü Jochen Frey ise, "sonuçta kâğıt üzerinde ne olduğuna değil, birinin ne yapabileceğine karar verin" derken, bu arada birkaç mülteci araba şirketinde mesleki eğitime başlamıştır. Frey, "Burada çok iyi deneyimler yaşadık, motivasyon çok yüksek. Birçoğunun teknik becerileri vardır ve pratik çalışma onlar için kolaydır. (Ancak) Bazı insanlar eğitimin meslek okulu kısmında hâlâ zorlanıyor" bilgisini de paylaşmıştır. İş merkezleri de benzer durumu yaşamaktaydı. Cham'daki (Oberpfalz) iş merkezinden Alexander Pauser, genç mültecilere daha hızlı çıraklık eğitimi verilememesinin ana nedeninin çok kötü Almancalarının olduğunu söyleyenlerdendi. Gerçek bir iş bulmak söz konusu olduğunda dil genellikle sorunlara neden oluyordu. Diğer yandan, bazı mülteciler şartlar ne olursa olsun bir an önce para kazanmak istediğini yardım kuruluşlarına bildiriyordu. Bunlar kaçakçıya ödeme yapmak veya ailelerini geçindirmek zorundaydı. Bu ve benzeri durumlar çalışma isteğini ortadan kaldırıyordu. Tıpkı Almanlar arasında olduğu gibi, tüm ay boyunca çalışarak yaklaşık 200 avro daha fazla

kazanmaktansa “Hartz IV” almayı tercih eden çok az sayıda mülteci de vardı. Böyle olunca da 100 mülteci 10’u ilk yıl içinde işe yerleştirilebiliyordu. Dolayısıyla da uzun vadeli iş entegrasyonu açısından hâlâ büyük bir zorlukla karşı karşıya bulunulmaktaydı. Bu durum “IAB” tarafından yürütülen anketlerle örtüşüyordu. Bu nedenle araştırmacılar, yaklaşık beş yıl sonra mültecilerin yarısının gerçekçi bir şekilde istihdam edileceğinin daha doğru olacağı fikrine inanmaktaydı (www.welt.de, 28.12.2017).

Almanya, 2017’de Suriye’de ve iç savaşın harap ettiği ülke çevresinde mülteciler için yaklaşık 20.000 iş yaratmıştır. Söz konusu istihdam, Kalkınma Bakanı (Entwicklungsminister) Gerd Müller’in 2016 yılında başlattığı “İş Karşılığı Nakit” (Cash for Work) programının bir parçası olarak gerçekleştirilmiştir. Böylece Almanya’nın proje kapsamında finanse ettiği iş fırsatlarının sayısı toplamda yaklaşık 80.000’e çıkarılmıştır (www.welt.de, 30.12.2017/a). Müller, gazetecilere yaptığı açıklamada, “Amacın insanlara kendiışlerinden hayatlarını kazanmalarına izin vererek, onurlarını ve kendi belirledikleri bir yaşam parçasını geri vermek olduğunu” beyan etmiştir (www.welt.de, 30.12.2017-b).

Kalkınma Bakanı Müller (CSU), Lübnan, Ürdün veya Türkiye’deki mülteci ailelere yönelik hedeflenen desteğin birçok insanın tehlikeli Avrupa yolculuğuna çıkmasını engelleyeceğine inanıyordu. Buna bağlı olarak da yerinden olma nedenleriyle mücadele etmek için 2016’da “Orta Doğu İstihdam Girişimi”ni başlatmıştır. Bu çerçevede Ürdün’de atıkların imhası ve geri dönüşüm konusunda yaklaşık 13.000 iş imkânı yaratılmıştır. Kompost ve geri kazanım tesisleri kurulmuştur. “Cash for Work” kapsamında çalışan işçiler de sokak temizliğine yardımcı olmuştur. Lübnan’da daireleri yenilemek için ise 6.000 işçi işe alınmıştır. Suriye’de de 25.000 işçi yıkılan köy ve şehirlerdeki molozların temizlenmesine, yolları ve patikaların yeniden kullanılabilir hale getirilmesine yardımcı olacaktı. Kuzey Irak’ta da 5.600 işçi acilen ihtiyaç duyulan yol ve kanalizasyon onarımlarını gibi alanlarda çalışmaktaydı. Faaliyete bağlı olarak günlük ücret kişi başına 20 ila 31 avro arasındaydı. Müller, 2017 programı için toplamda 230 milyon avro sağlandığını, 2018 için de an itibarıyla 180 milyon avronun kullanılabilir durumda olduğunu belirtmiş, bunun bütçe görüşmeleri esnasında daha da artırabileceğini söylemiştir. “Cash for Work” programında eğitime odaklanıldığını bilakis belirten Müller, “Suriye’deki savaşın bütün bir nesli yok etmesine ve onu kayıp bir nesle dönüştürmesine seyirci kalmamalıyız” demiştir. Örnek olarak da; Türkiye’de, mülteci kamplarında ve toplum okullarında 260.000 çocuğa eğitim vermek için 12.000 gönüllü öğretmenin işe alındığı, Lübnan’da program kapsamında 165.000 mülteci çocuğun okula gidebildiğini, bazı durumlarda öğretimin iki vardiyada (Lübnanlı çocuklar sabahçı, Suriyeli çocuklar öğlenci) şeklinde gerçekleştiğini beyan etmiştir. Ayrıca Lübnan’da yaklaşık 9.000 gencin Alman desteğiyle meslekî eğitime başlayabildiğini söyleyerek, “Eğitim, kendi kaderini tayin eden bir geleceğin temel taşıdır. Yeni ve barışçıl bir Suriye umutları bir gün bu gençlerin omuzlarında olacak.” demiştir (www.welt.de, 29.12.2017).

Devletin hareket planına dair “Ekonomimizin ihtiyaçlarına göre göçü iş gücü piyasasına yönlendirmek için açık bir ortak konumumuz var” açıklamasını yapan Başbakan Angela Merkel (9 Ekim 2017), “Vasıflı işçi sıkıntısı olduğu için hiçbir iş boş kalmamalıdır. Bu nedenle vasıflı işçilerin göçüne ilişkin bir yasa hazırlamaya hazırız.” bilgisini paylaşarak (archiv.cdu.de, 2017), Almanya ve mültecilerin geleceğini ortak bir noktada buluşturmak üzere harekete geçmiş görünmektedir.

6. Kayıplar ve Birleşmeler

16 yaşındaki bir Suriyelinin ailesini Noel'de Almanya'ya taşıması yönünde bir karar, mülteci politikası konusundaki tartışmayı yeniden alevlendirmiştir. Berlin İdare Mahkemesi'nin bu kararı şaşırtıcı bir şekilde yasal olarak bağlayıcı hale gelmiştir. Mahkeme, Federal Dışişleri Bakanlığı'ndan, çocukların yüksek faydası nedeniyle, ağır travması olan mülteci için anne-baba ve kardeşlerinin kendisine katılmasına izin vermesini istemiştir. Gence vasilik eden Thomas Henke birkaç kez zor bir karar vermenin eşiğine gelmişti. Dışişleri Bakanlığı'na müracaat etmiş, ancak ret yanıtı almıştı. Henke, "Noel'den çok kısa bir süre önce işe yaramış olması hayal bile edilemeyecek kadar güzel." diyerek karardan duyduğu memnuniyeti dile getirmiştir. Dışişleri Bakanı Sigmar Gabriel (SPD) de söz konusu kararı memnuniyetle karşılayanlardan biri olmuştur. Gabriel, verdiği demeçte;

"Sosyal Demokratlar olarak, her zaman BM Çocuk Haklarına Dair Sözleşme'nin özel bir önemi olduğunu söyledik. Hepimiz biliyoruz ki, reşit olmayanların ebeveynleri olmadan burada olmasının elbette kötü olduğunu biliyoruz. [...] Artık netlik kazanmamız iyi bir hikâye." demiştir."

Gence yalnızca ikincil, yani sınırlı koruma verilirken, Dışişleri Bakanlığı da itirazını geri çekmiştir. Ancak Birlik tarafından sınırlı korumaya sahip mülteciler için aile birleşimi Mart ayına kadar askıya alınmıştır. Bu durum (askıya alma) tartışmalı bir hale gelmiştir. Birlik, başka bir askıya alma konusunda ısrar ederken, SPD buna tamamen son vermek istemiştir. Mülteci örgütü Pro Asyl, Berlin vakasını belirleyici olarak değerlendirirken, Günter Burkhardt da "Karar, bireysel davanın ötesinde temel bir öneme sahip. Ailelerin ayrılmasını Anayasaya aykırı ve entegrasyona düşman olarak görüyoruz." açıklamasında bulunmuştur. CDU Başkan Yardımcısı Thomas Strobl ise, mülteci akınına Birliğin o ana kadar talep ettiği kadar sert bir sınırlama getirilmesi için bastırmıştır. Baden-Württemberg'in İçişleri Bakanı Heilbronner Voice yaptığı açıklamada,

"Yeniden normal göçmen sayılarını aldığımızdan emin olmak için çalışıyorum ve yılda çok tartışılan 200.000'i düşünmüyorum bile. Bunun yerine hedef 2012 rakamı olmalıdır. O zaman yaklaşık 65 bin mülteci geldi. Bu sayı bizi sınırlarımızı zorlamadı ve halk tarafından kabul gördü."

bilgisini paylaşmıştır. Buradaki kritik noktalardan biri, her yıl en fazla 200.000 mültecinin kabul edilmesi konusunda CDU ve CSU'nun Ekim ayında anlaşmış olmasıydı. Strobl, Federal Meclis'in ikincil korumaya sahip olanlar için aile birleşiminin askıya alınmasını hızla uzatmasını talep etmiştir. Bunun gerçekleşmemesi halinde, Nisan 2018'den itibaren daha yüksek sayılara ulaşılabilirdi. Burkhardt, bu talebe karşı çıkarak, birleşme sayılarının taşınabilir olduğunu ileri sürmüştür. Bu arada Hamburg ve Lübeck Piskoposu Kirsten Fehrs, politikacıları yeniden aile birleşimine izin vermeye çağırmıştır. Aynı zamanda, reddedilen sığınmacıların güvenli olmayan menşe ülkelere sınır dışı edilmesine de "İnsanlar güvenli olmayan bir ülkeye sınır dışı edilemez" diyerek karşı çıkmıştır. Hessen ve Nassau'daki Evanjelik Kilisesi de birçok mültecinin dramatik durumuna atıfta bulunarak aynı minvalde faaliyetler yürütmüştür (www.welt.de, 22.12.2017-a).

Birlik, birleşmelere dair karşı tavrını korurken, SPD ise lehte durmaya devam etmekteydi. Sığınma hakkı tanınmayan mülteciler için de aile birleşimi istemekteydi. Berlin Mahkemesi'nin almış olduğu bireysel karar sonrasında tüm tarafların sorduğu soru şuydu: "Bireysel vaka kural mı olacak?" Dışişleri Bakanlığı söz konusu birleşme talebine uzun süre direnmişti. Çünkü bunun bir emsale dönüşmesinden endişe etmiştir. Ancak mahkeme kararının politik bakımdan etkileyici güce sahip olduğu da bir gerçektir. Koalisyon Hükümeti, sığınmacı olarak tanınmayan, ancak sadece "ikincil koruma" hakkından yararlanan mülteciler için aile birleşimini Mart 2018'e kadar askıya almıştı. CDU ve CSU, söz konusu moratoryumu uzatmak isterken, SPD bunu

istememekteydi. Mahkeme kararında, genel göç yönetimi kuralları ile bireysel davalarda korunmaya değer temel haklar arasında “yumuşak bir denge” sağlanmasını talep etmiştir. Karşıtlar, bireysel davanın kural haline gelmemesinin adil ve uygun olacağı düşünmüştür. Travma geçirmiş bir erenin ebeveynlerinin desteğine ihtiyacı olması mantıklıydı. Ancak Berlin kararı hiçbir şekilde siyasi bir tartışmanın yerini tutamazdı. 2015 yazı ve sonbaharındaki toplu göç, Almanya’daki siyasi manzarayı büyük ölçüde karıştırmıştı. O zamana kadar sağ partiler adeta birer nostalji kulüpleriydi. An itibarıyla, savaş sonrası dönemde ilk kez, bunlardan biri - AfD- artık son derece güncel bir meseleye sahipti: Kontrolsüz göç. Federal Cumhuriyet’teki siyasi durumun rayına oturmasını isteyen hiç kimse, göç ne kadar kontrolsüz ve kaotik olursa AfD’nin o kadar güçlü olduğu gerçeğini görmezden gelemezdi. Gerekirse Esed ile görüşülmeliydi. Bunun da kötülükle hiçbir ilgisi yoktu. Fakat son yılların deneyimleriyle, siyasi kararların ve mülteci politikasındaki niyetlerin/ifadelerin nadiren gerçek durumla uyumlu olduğu ortaya konmuştu. Aile Bakanlığı’nın Kasım (2017) ayında yaptığı bir araştırmaya göre, refakatsiz küçük mülteciler olarak adlandırılanların %40’ından fazlası reşit değildi. Bu da tahmin edebilir bir durumdu. Yakın gelecekte Almanya’yı kim yönetecekse bu denklemler işi vardı. Göç yasağının sona ereceği son tarih oldukça yakındı. Dört Almandan sadece biri yürürlükten kaldırılmasından yanayken, nüfusun neredeyse yarısı açık bir biçimde kaldırılmasına karşıydı. O ana kadar Suriye’den geldiğini iddia eden her mülteci, aslında iç savaş ülkesinden gelmemiştir. Bu gerçekler, 2015 yazından o ana kadar acil yardım görevlisi olarak görev yapanlar için bile acı bir tada/gerçeğe dönüşmüştür. Ayrıca bu esnada Suriye’deki durum da önemli ölçüde değişmişti. Silahlar giderek sessizleşiyor, bazı şehirler yeniden inşa ediliyordu. Zorluk durumunda aile birleşimi hakkında konuşanlar, nasıl bir geri dönüş programı tasavvur ettiklerini de açıklamalıydılar. (www.welt.de, 22.12.2017-b).

Bu arada, Almanya Evanjelic Kilisesi (EKD) Konsey Başkanı Heinrich Bedford-Strohm, bir çağrıda bulunarak, Federal Hükümet’ten mülteciler için askıya alınan aile birleşimine tekrar izin vermesini istemiştir. Bedford-Strohm, ayrıca NDR Info’ya verdiği demeçte, “Evde akrabaları için sürekli endişelenmek zorunda kalınmasının insanların entegrasyonu için kötü olduğunu” söylemiştir. Dünyadaki hiçbir ülkenin sınırsız mülteci kabul edemeyeceğini ilân ettiğini de belirten Bedford-Strohm, “Çok farklı stratejiler izlememiz gerektiği tartışmasız. [...] Ancak insanlar Avrupa’ya geldiğinde, 500 milyon nüfuslu bir kıta olarak Avrupa’nın da dünyadaki büyük dayanışmanın bir parçası olmalıdır.” demiştir. Kilisenin mülteciler lehindeki tutumu ile birlikte, Berlin İdare Mahkemesi hâkimlerinin özellikle Temel Kanun, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve BM Mülteciler Sözleşmesi tarafından korunan çocuğun esenliğinin ciddi şekilde ihlâl edildiğini kabul etmiş olması Almanya’da süre gelen tartışmaların ana unsuru hâline gelmiştir (www.welt.de, 23.12.2017-a).

Birleşmelerin mahiyetinin anlaşılması bakımından kayıtlara geçen şu hadise dikkate değer olmuştur: 110 yaşındaki Suriyeli Laila (Leyla) Saleh (Kobani/Ayn el-Arab), torununu (Nesrin) tekrar görmek için birkaç akrabasıyla birlikte Türkiye üzerinden Almanya’ya gitmek için yola çıkmıştır. Kasım (2017) ayının başında Leyla ve akrabaları Yunanistan’ın Midilli adasına ulaşmıştır. An itibarıyla Yunanistan’da beklemekteydi. Ancak sığınma başvurusu işlenene kadar çok geç olabiliirdi. Muhtemelen torunuyla tanışmak için son şansıydı. Laila, “Yürüyemiyorum. Bir araba olsaydı ölmeden önce Nesrin’i görmek isterdim.” demekteydi. Büyük büyükanneye, en büyük oğlu Ahmed ve eşi Saoussa ile oğulları Halil, eşi ve çocukları eşlik etmekteydi. Yolculuk sırasında anneannesine destek olmak ve taşımak zorunda kalan torun Halil, “İki gün Kobane-Türkiye sınırında kaldık, zordu” demiştir. Oradan otobüse binerek Türkiye’nin kıyı kenti

İzmir'e gitmişlerdir. Ege Denizi'ni geçmek için yeşil ışık yanana kadar orada bir otelde beklemişlerdir. Yunan sahil güvenlik botları onları Midilli'deki aşırı kalabalık bir mülteci kampına götürmüştür. Aile ilk geceyi açık havada geçirmiştir. Leyla ve gelini daha sonra adanın başkenti Midilli'ye ve nihayet Kasım ayının sonunda Atina'ya getirilmiştir. Diğer aile üyeleri Midilli'de kalmıştır. Kardeşi Suriye iç savaşında öldürülen Leyla'nın gelini Saoussa, "Kobane'deki/Ayn el-Arab durum düzelse bile orada hiçbir şeyimiz yok. Evimiz yıkıldı, iş yok" demiştir. Ahmed, annesi hakkında, "Bazıları onları iltica sürecimizi kolaylaştırmak için yanımıza aldığımızı söylüyor, ama bu doğru değil. Hep birlikte yaşadık, onları arkamızda bırakamazdık" demiştir. Yunanistan'daki belirsizlik Laila ve akrabalarını kemiren bir diğer durumdu. Almanya'da aile birleşimi hakkı yoktu. Yunanistan'a iltica başvuruları ile ilgili karar 2019'un başına kadar verilmeyecekti. Bu noktada Welt tarafından Almanlara yöneltilen "Aile birleşmelerini doğru buluyor musunuz?" sorusunu içeren anketin sonucu mülteciler açısından umut verici çıkmamıştır (www.welt.de, 23.12.2017-b):

Şekil 7: Aile birleşmelerini doğru buluyor musunuz? Sorusuna katılımcıların %90'ından fazlası "hayır, ülkemiz bunu karşılayamaz" şeklinde cevap verirken, sadece %2'lik kısmı aile birleşmelerine destek vermiştir.

Diğer taraftan, mülteci sayısı arttıkça, yolda birbirini gözden kaybeden ailelerin sayısı da artmaktaydı. Böyle olunca da İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra Alman Kızıl Haçı'nın (DRK) izleme servisi, uzun süre sonra ilk kez böylesi yeni bir görevle karşı karşıya kalmış durumdaydı. Ailelerinden ayrılan göçmenlerin talepleri 2014'ten bu yana neredeyse üç katına çıkmıştır. Yalnızca 2017 yılının ocak ayından aralık ortasına kadar, DRK akrabalarını bulmak isteyen göçmenlerden yaklaşık 2.700 yeni arama talebi almıştır. Federal Meclis'ten ayrıldıktan sonra görevi Rudolf Seiters'tan devralan yeni DRK Başkanı Gerda Hasselfeldt (CSU) endişesini;

"Her şeyden önce, akrabalarını arayan ya da onlar tarafından aranan refakatsiz küçük mültecilerin hâlâ çok sayıda olması özellikle korkutucu [...] Birçoğu ilk önce akrabalarını kişisel temaslar veya sosyal ağlar aracılığıyla kendi başlarına bulmaya çalıştı. Yalnızca orada sıkışıp kaldıklarında, çaresizlik içinde DRK'ya dönüyorlar." şeklinde belirtmiştir (www.welt.de, 27.12.2017-a).

Uluslararası Kızılhaç Komitesi'ne (ICRC) göre, dünya çapında bir milyon insan, Kızılhaç ve Kızılay'ın uluslararası arama hizmeti ağına her yıl yakınlarıyla iletişime geçmek, ailelerine geri dönmek için başvuruyordu. Dünyada 15.000 çocuk ve 15.000 kadın kayıptı. Almanya'da arama yapan göçmenlerin çoğu Afganistan, Somali ve Suriye'den gelmekteydi. Hasselfeldt'in belirttiği gibi "Aileler için bir akrabasının hayatta olup olmadığını veya ona ne olduğunu bilmemek

kadar kötü bir şey olamaz”dı. Her iki durumda da DRK izleme hizmeti yardımcı olabilir veya en azından önemli bilgiler sağlayabilirdi. Ancak arananlardan bazılarının, ne yazık ki, kaçak olarak öldüklerini varsaymak gerekiyordu. Hasselfeldt’e göre, ölenlerin teşhis edilmesi her zaman mümkün olmadığı için, pek çok akıbet de bu nedenle belirsiz kalmaktaydı (www.welt.de, 27.12.2017-a).

7. Sonuç

İkinci Dünya Savaşı’yla birlikte “Mülteci Meselesi” önceki dönemlere oranla daha büyük bir önem kazanmıştır. Savaş ve savaş sonrası dönemde göçmen ya da mülteci durumuna düşen kişilerin/kitlelerin durumlarına bir çare bulunması büyük ölçekli bir milletlerarası mesele haline gelmiştir. BM’nin önyak olduğu Cenevre Konferansı sonucunda mülteci hukukunun temel taşı oluşturulan “Mültecilerin Hukukî Durumuna Dair Sözleşme” imzalanmıştır (28.07.1951). Takip eden yıllarda lokal ya da uluslararası çerçevede yeni düzenlemeler yapılmıştır. 2010 yılına gelindiğinde “Avrupa Birliği Temel Haklar Şartı” kabul edilerek, “toplu halde sınır dışı etme” uygulamasına son verilmiştir. Böylece Avrupa’da sığınma hakkı, temel hak ve hürriyetler arasında kendisine yer bulmuştur.

2011’de Suriye’de başlayan iç savaş, önce çevre, ardından da Avrupa devletlerini/hükümetlerini “Suriyeli Mülteciler Meselesi” ile karşı karşıya bırakmıştır. Türkiye’nin, iç savaşın başlamasıyla birlikte mültecilere dair üstlendiği insanî, idarî, hukukî vb. sorumluluk, Almanya’da 2012’de gündeme gelmeye başlamıştır.

“Die Welt” tarafından kaleme alınan haber ve değerlendirmeler dikkate alındığında şu hususları belirtmek yerinde olacaktır: Alman Hükümeti’nin, mültecilerin kabulünü içeren “açık kapı politikası”nı yürürlüğe koyması, bir yandan içeride AfD gibi muhalifleri harekete geçirirken ve güçlendirirken, diğer yandan da yollara düşen mültecileri ilk etapta karşılamak durumunda bulunan İtalya, Yunanistan gibi devletleri etkisi altına almıştır. Bu noktada Berlin’in önyak olduğu ve özellikle Avrupa ve Almanya açısından büyük bir rahatlama ve kontrollü göç imkânı sağlayan “Geri Kabul Anlaşması” ile, başta Almanya olmak üzere tüm Avrupa’da çok daha büyük sorunların ortaya çıkmasının önüne geçilmiştir. Almanya’nın attığı tüm adımların, Merkel Hükümeti tarafından son derece iyi hesaplanmış olduğuna şüphe bulunmamaktaydı. Almanya, bir büyük sorun olarak; hızla yaşlanan bir nüfusla karşı karşıyaydı. Bunun sonucu olarak da iş piyasasını besleyecek insan kaynağından yoksun hale gelmekteydi. Bu süreçte görülen göç/mülteci hareketleri, Almanya’nın karşı karşıya kaldığı söz konusu sorunu çözmede bir çare/fırsat olarak kullanılmıştır. 2017’de birçok iş kolunda ve meslekte görülen açık pozisyonu ülkeye kabul edilecek mültecilerle/göçmenlerle kapatılabildi. Ancak burada, mültecilerin entegrasyonu ve meslekî eğitim hususundaki yetersizlikler, kendisini iki önemli sorun olarak konumlandırmıştır. Bunun dışında aile birleşmeleri, iskân, adli vakalar, oturma izni gibi konular gerek hükümet, gerekse de yerel yönetimler açısından farklı sıkıntılara yol açmıştır. Federal bir sisteme sahip olan Alman devleti, ülkeye yeni gelen ya da gelmek isteyen mülteciler/göçmenler dolayısıyla, ulusal ya da yerel düzeyde zaman zaman idarî, siyasî, hukukî, malî, sosyal vb. tartışmalara sahne olmuştur. İktidarda bulunan ve mülteciler hususunda akılcı ve gerçekçi adımlar atan Merkel Hükümeti’nin, Almanya’nın menfaatini gözetken ve geleceğini dikkate alan tavrı sayesinde, içerisinde bulunulan sürecin yapıcı bir yönde ilerlemesine imkân sağlandığı görülmektedir.

Ayrıca “Die Welt” tarafından gerçekleştirilen; “AB’den daha fazla kişi (mülteci) sınır dışı edilmeli mi?”, “Devlet mültecilerin işe girmesini kolaylaştırmalı mı?”, “Devlet mültecilerin işe girmesini kolaylaştırmalı mı?” başlıklı anketler dikkate değer olmuştur. Bu noktada mülteciler açısından ortaya çıkan negatif verileri, her ne kadar “Die Welt” özelinde bir sonuç olarak değerlendirmek mümkün olsa da, söz konusu haber merkezinin Almanya’daki etkisi, yaygınlığı ve gücü göz önünde bulundurulduğunda tüm Almanya’nın genel yaklaşımını temsil edebileceği gerçeğini de görmek gerekir.

Kaynakça

- “16-jähriger Flüchtling darf Familie nach Deutschland holen” (Veröffentlicht am -V.a.-/yayımlanma 22.12.2017-a). https://www.welt.de/newsticker/dpa_nt/afxline/topthemen/article171872053/16-jaehriger-Fluechtling-darf-Familie-nach-Deutschland-holen.html (Erişim Tarihi: 22.01.2018)
- Acar, F. (2019). *Türkiye-Avrupa Birliği Mülteci Politikaları ve Suriyeli Mülteciler*. Yüksek Lisans Tezi. İstanbul: İstanbul Üniversitesi.
- “Almanya’da 2017’de mülteci sayısı 200 binin altında kalacak” (V.a. 17.12.2017). <http://www.dw.com/tr/almanyada-2017de-m%C3%BClteci-say%C4%B1s%C4%B1-200-binin-alt%C4%B1nda-kalacak/a-41827685> (02.04.2018)
- “Alman medya devi Axel Springer, Politico’yu satın alıyor” <https://www.ntv.com.tr/ekonomi/alman-medya-devi-axel-springer-politicoyu-satin-aliyor,sITdW5KAyEWHBwJ5PCoYmw> (19.01.2022)
- Aras, İ. ve Sağiroğlu, A. (2018). Almanya ve Suriyeli Mülteci Krizi. *Uluslararası İlişkiler ve Diplomasi Dergisi*, 1 (1), 105-116.
- “Autohaus empfiehlt syrischem Bewerber Rückkehr in Heimat” (V.a. 20.12.2017). <https://www.welt.de/vermischtes/article171799119/Nordrhein-Westfalen-Autohaus-empfoehlt-syrischem-Bewerber-Rueckkehr-in-Heimat.html> (22.01.2018)
- Balcı, M. (2018). Suriye Mülteci Krizi Bağlamında Türkiye ve Almanya’nın Sığınmacı Politikalarının İkili İlişkilere Yansımaları. *Uluslararası İlişkilerde Güncel Çalışmalar 2*, ed. Meral Balcı, Arzu Al, Ankara: Savaş Yayınları, 39-52.
- “Bayern Integration” (V.a. 28.12.2017). <https://www.welt.de/regionales/bayern/article172006314/Integration-Warum-die-Jobvermittlung-von-Fluechtlingen-oft-schwierig-ist.html> (22.01.2018)
- Bayraklı, E. ve Keskin, K. (2015). Türkiye, Almanya ve AB Üçgeninde Mülteci Krizi. *SETA Analiz*, Sayı: 143.
- Beşer, M. E. (2018). *Merkel Liderliğinde Almanya: Göç Politikasında Kırılmalar*. Ankara: Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Göç Politikaları Uygulama ve Araştırma Merkezi.
- Cenevre’de 1951 tarihinde imzalanmış olan Mültecilerin Hukuki Durumuna Dair Sözleşmenin tasdiki hakkında kanun tasarısı ve Dışişleri Komisyonu raporu (1961). Kurucu Meclis. Ankara.
- Demir, O. Ö. ve Soyupek, Y. (2015). *Mülteci Krizi Denklemine AB ve Türkiye: İlkeler, Çıkarlar ve Kaygılar*. Ankara: Global Politika ve Strateji Yayınları.
- “Deutschland DRK-Suchdienst” (V.a. 27.12.2017-a). <https://www.welt.de/politik/deutschland/article171947784/2017-suchen-in-Deutschland-2700-Fluechtlinge-ihre-vermissten-Angehoerigen.html> (22.01.2018)
- “Deutschland Entwicklungshilfe” (V.a. 29.12.2017). <https://www.welt.de/politik/deutschland/article172042908/Bundesregierung-schafft-80-000-fuer-Syrer-in-der-Region.html> (21.01.2022)
- “Deutschland finanziert 80.000 Jobs für Flüchtlinge in Krisenregion um Syrien” (V.a. 30.12.2017-a). <https://www.welt.de/newsticker/news2/article172049927/Kinder-Deutschland-finanziert-80-000-Jobs-fuer-Fluechtlinge-in-Krisenregion-um-Syrien.html> (22.01.2018)
- “Deutschlan finanziert 80.000 Jobs rund um Syrien” (V.a. 30.12.2017-b). https://www.welt.de/newsticker/dpa_nt/infoline_nt/schlaglichter_nt/article172049923/Deutschland-finanziert-80-000-Jobs-rund-um-Syrien.html (22.01.2018)
- “Deutschland Streit in der EU” (V.a. 27.12.2017-b). <https://www.welt.de/politik/deutschland/article171959271/Streit-in-der-EU-Auch-2017-stand-ganz-im-Zeichen-der-Fluechtlingskrise.html> (21.01.2022).

- “Deutschland Innenminister Herrmann” (V.a. 02.12.2017-a).
<https://www.welt.de/politik/deutschland/article171213053/In-einzelnen-Regionen-ist-Syrien-wieder-relativ-sicher.html> (20.01.2018)
- “Die Welt.” https://de.wikipedia.org/wiki/Die_Welt (23.01.2022)
- “EKD-Vorsitzender Bedford-Strohm fordert Familiennachzug für Flüchtlinge” (V.a. 23.12.2017-a).
<https://www.welt.de/newsticker/news1/article171887452/Kirchen-EKD-Vorsitzender-Bedford-Strohm-fordert-Familiennachzug-fuer-Fluechtlinge.html> (22.01.2018)
- “Familienvater bürgt für Syrer” (V.a. 13.12.2017). <https://www.welt.de/politik/deutschland/article171582692/Ich-habe-gefragt-ob-ich-sie-zurueckschicken-kann.html> (22.01.2018)
- “Flüchtlinge” (V.a. 02.12.2017-b). <https://www.welt.de/newsticker/news1/article171211494/Forderung-nach-Abschiebung-syrischer-Fluechtlinge-spaltet-die-Union.html> (20.01.2018)
- “Flüchtlinge passen nicht zum deutschen Ausbildungssystem” (V.a. 27.12.2017-c).
<https://www.welt.de/wirtschaft/article171748044/Berufsausbildung-Fluechtlinge-passen-nicht-ins-deutsche-System.html> (22.01.2018)
- Göçer, İ. ve Çınar, S. (2015). Arap Baharı'nın Nedenleri, Uluslararası İlişkiler Boyutu ve Türkiye'nin Dış Ticaret ve Turizm Gelirlerine Etkileri. *KAÜ İİBF Dergisi*, 6 (10), 51-68.
- “Hessen” (V.a. 05.12.2017).
https://www.welt.de/newsticker/dpa_nt/regiolinegeo/hessen/article171346475/Syrische-Fluechtlinge-Nur-Bruchteil-kehrt-freiwillig-zurueck.html (22.01.2018)
- “Innenminister verlängern Abschiebestopp nach Syrien” (V.a. 07.12.2017-a).
<https://www.welt.de/politik/deutschland/article171396587/Innenminister-verlaengern-Abschiebestopp-nach-Syrien.html> (22.01.2018)
- Karakaş, D. (2016). *Mülteci Sorunu Çerçevesinde Avrupa Birliği-Türkiye İlişkileri*. Sakarya Üniversitesi: Ortadoğu Çalışmaları Merkezi (ORMER).
- Kutay, T. (2016). “Der Spiegel Almanya'ya Ayna Tutuyor” (Ekim 2016). <https://kriterdergi.com/medya-kritik/der-spiegel-almanyaya-ayna-tutuyor> (16.06.2022)
- “Medya devi kanal satın aldı!” <https://www.haberturk.com/ekonomi/is-yasam/haber/902271-medya-devi-kanal-satin-aldi> (19.01.2022)
- “Nicht nur an Nachzug, sondern auch an Rückkehr denken” (V.a. 22.12.2017-b).
<https://www.welt.de/debatte/kommentare/article171878069/Fluechtlinge-Nicht-nur-an-Nachzug-sondern-auch-an-Rueckkehr-denken.html> (22.01.2018)
- “Nordrhein-Westfalen Flüchtlingshelfer” (V.a. 03.12.2017). <https://www.welt.de/print-welt/article661042/Bihac-im-Freudentaumel-ueber-die-wiedergewonnene-Freiheit.html> (20.01.2018)
- “Panorama intensivtäter in Zwickau” (V.a. 07.12.2017-b).
<https://www.welt.de/vermischtes/article171380770/Richter-fragt-Fluechtling-Warum-sind-Sie-dann-hier.html> (22.01.2018)
- “Panorama Syrische Urgrossmutter” (V.a. 23.12.2017-b).
<https://www.welt.de/vermischtes/article171890228/Syrische-Fluechtlinge-110-Jahre-alte-Frau-will-Enkelin-ein-letztes-Mal-sehen.html> (22.01.2018)
- “Regelwerk zur Migration” (09.10.2017). <https://archiv.cdu.de/artikel/regelwerk-zur-migration> (21.01.2022)
- Sey, Cem, “Almanya: Mülteciler için her şey güllük gülistanlık değil” (07.09.2015).
http://www.bbc.com/turkce/haberler/2015/09/150907_almanya_multeci_cemsey (02.04.2018)
- Sütlüoğlu, B. (2019). *Uluslararası Mülteci Hukukundaki Gelişmeler Işığında Türkiye Örneğinin Değerlendirilmesi*. Yüksek Lisans Tezi. Sakarya: Sakarya Üniversitesi.
- Şaşkın, O. (2017). *Uluslararası Mülteci Hukuku ve Avrupa Birliği*. Yüksek Lisans Tezi. İstanbul: İstanbul Üniversitesi.
- “Urteil in Münster” (V.a. 10.12.2017). <https://www.welt.de/politik/deutschland/article171478387/Familienvater-buergt-fuer-zwei-Syrer-und-muss-zahlen.html> (22.01.2018)
- “Wirtschaft Flüchtlinge” (V.a. 01.12.2017). <https://www.welt.de/wirtschaft/article171193839/EU-gibt-mehr-Geld-fuer-Migrationsprojekte-auf-Westbalkan-frei.html> (20.01.2018)
- Yağmurlu, G. (2019). *Türkiye ve Almanya'nın Uluslararası Göç ve Göçmen Politikası: İzmir-Berlin Karşılaştırması*. Yüksek Lisans Tezi. Denizli: Pamukkale Üniversitesi.

EXTENDED ABSTRACT

"Die Welt", which is one of the prominent national daily newspapers of Germany, started its publication life in the English occupation zone in Hamburg on April 2nd, 1946, and was the main source of our study. It was taken over by Axel Springer in 1953. "Die Welt", which started its internet activities in 1995, became soon a center for multimedia news and is continuing to expand its activities. The news and assessments about the Syrian refugees, which Die Welt brought up to the agenda, include considerable information about the activities implemented by Germany.

In Syria, which was affected by the "Arab Spring", the opposition groups requested that Bashar Assad and Baath Party withdrew from the government. The conflicts, which evolved rapidly into a civil war, cost the lives of thousands of Syrians. The acceptance of the Syrian refugees into Germany was brought up on the agenda in 2012. The Coalition Government, led by Angela Merkel, made many attempts inside and outside of Germany to overcome the problem related to the Syrian refugees and convert this situation into an advantage for Germany.

The report of the "Department for Federal Statistics" published in 2015, which contained information on the development of the German population until 2060, displayed that the refugee activity presents an opportunity for Germany. That is to say, the German population, which was 80,8 million in 2013, would increase for 5-7 years due to the estimated immigration measures and then would start to decrease in the following periods. According to this, it was predicted that the population between the ages of 20 and 64 years in Germany, which is 49 million on average in 2013, would start to decrease as of 2002 and drop to 38 million in 2060. This trend would lead to the aging of the German population, which does not grow and at the same time does not allow immigrants. Thus, Germany would lose not only its population, but also its workforce.

Germany was always one of the most attractive countries for immigrants and refugees. Regarding the EU countries, 43% of all immigration applications were submitted to Germany until September 2015. The German Government handled the immigration applications initially according to the normal procedure, but could not maintain its position because of the quick increase in the number of refugees. Because the number of persons, who applied for immigration to Germany until the end of August reached 800,000 and exceeded the previous year's total number by four times. Due to this unexpected increase rate, Germany has to switch to "natural disaster status". Regarding the consensus between the parties CDU and CSU, Germany's goal is not to exceed the limit of 200,000 per year. The state of Bavaria, located in the South of Germany, was most exposed to immigration and was most affected by the immigration wave between 2015 and 2016. Germany received approximately 890,000 and 280,000 refugees in years 2015 and 2016 respectively. Therefore, CSU requested that the number of refugees, who will be allowed to Germany, should be limited to 200,000.

Depending on the continuously increasing density of immigrants/refugees in Germany, a discussion burst up about whether the Syrian refugees will be sent to their homeland or not. Volker Kauder, the President of the Parliamentary Group (CDU) and Peter Altmair the Director/Secretary of the Prime Ministry (CDU) and Günther Burkhardt the President of the Human Rights Organization "Pro Asyl" did not lean toward this discussion. In the meantime, during the "Conference of Ministries of Internal Affairs", the Federal and State Ministries of Internal Affairs accepted the extension of the "non-deportation" practice for one year. According to this decision, no Syrian refugees will be deported from Germany until the end of 2018.

The sponsorship application, which was introduced for the protection of the Syrian refugees, facilitated the transfer of many refugees to Germany starting in 2013. In the meantime, the sponsors believed that their responsibility will be only for a short time and so submitted a so-called commitment to the immigration offices and confirmed that they will be responsible for costs like the care of the immigrants. However, this situation did not progress as expected, and the sponsors suffered from a stressful process full of large and long-term payments.

On the other hand, the German economy needed urgently apprentices. It was estimated that 50,000 apprentice positions will be vacant in Germany as of 2017. This gap could be covered with refugees. However, most of the refugees did not have the opportunity to become an apprentice, spite the vacant apprenticeship positions in many regions of Germany. Whereas, the education and apprenticeship were an opportunity for quick integration.

Regarding the political atmosphere in Germany, right-wing parties were so to speak nostalgia clubs until the emergence of the refugee problem. the AfD party, which caught an opportunity to come to the forefront for the first time after many years, had the chance to use the "uncontrolled immigration" phenomenon, which became now a very popular issue. There is no doubt that the all steps taken by Germany during this period, were planned exceptionally well by the Merkel Government. Nevertheless, issues like the insufficiency of the refugees concerning the integration and occupational education, family unification, resettlement, judicial cases, and residential permits caused different problems for the government and local authorities.